PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XIII ГРУДЕНЬ, 1972 ЧИСЛО 12

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XIII ГРУДЕНЬ, 1972 Ч. 12

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 12 DECEMBER, 1972 VOL. XIII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

Кольорові фота не придатні для ілюстрації, вони виходдять темні і невиразні. Для виробу клішів просимо слати звичайні фотографії, плівок (негативів) також не приймаємо для виробу кліше.

В ЦІМ ЧИСЛІ:

	Стор.
В. Колодій — Заходьте, друзі	1
На етапі 13-ти років	1
Зоя Плітас — Освітні сходини	2
Раїса Скалій — Скульптор Галина Кальченко	3
П. Щуровська — Перші кроки Української Республіканської Капелі	5
М. Мадюк — Музейна Фундація	8
Л. Лавренюк — Орнаментика рушників	9
Віра Ворскло — Думки навпаки	10
А. Тетерський — Любить, не любить	12
Е. Н. Senyshyn — The Contemporary State of Ukrainian Culture	15
М. Польовий — Осінь	16
Андрій Бобюк — Моя Теща	17
Андрій Малишко — Ти не клич, побратиме	18
С. М. Приходько — Джерела Народної Медицини	19
М. Андрейчук — З контесту писання писанок	20
Є. Білич — З окружного з'їзду	21
А. Горбай і М. Копельчук — З окружного з'їзду в Робліні	22
А. Вахна — Українська вишивка	23
Відділ для дітей	24
Громадська і родинна хроніка	25
Домашне господарство	30
Зміст річника	31

НА ОБКЛАДИНЦІ: Фрагмент з вистави рушників у Вінніпезі, улаштованої філією Мистецтва і Музею. Опис виставу був поміщений в „Промені" в ч. 2 1972 р. Галина Богонос голова відділу Союзу Українок ім. Л. Українки позує у „завиванні голови".

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

Олександра Копач — Мовостиль Ольги Кобилянської. Канадське Наукове Товариство ім. Шевченка. Передне слово — Ярослав Розумний. Торонто — 1972 р.

———o———

Українська Книга — Журнал бібліографії і книгознавства — 2, 3, 4 — 1971 р. і 1, 2 — 1972 р. — Квартальник бібліографії і книгознавства. Редагує Колегія і Мгр. М. Кравчук, д-р В. Лев, д-р Б. Романенчук. Видає видавництво Київ у Філяделфії.

———o———

Митрополит Іларіон і його Методологія Наукої праці. Нотатки лекції Метрополита Іларіона — до друку зредагував Прот. С. Ярмусь. Вінніпег, 1972. Видання студентів Богословського Факультету Колегії Св. Андрея.

———o———

Wasyl Veryha — Communication Media and Soviet Nationality Policy. Status of National Languages in Soviet T. V. Broadcasting. Ukrainian Congress Committee of America. New York, 1972.

———o———

Літопис Волині — Науково-популярний збірник Волинознавства — ч. 10—11. Редагує Колегія. Видає Інститут Дослідів Волині. Вінніпег, 1971—1972.

———o———

Леся Храплива — Далеким і близьким. Вірші. Мистецьке оформлення Ніни Мудрик-Мриц. Накладом автора. Ню Йорк — 1972.

———o———

Ірена Книш — Відгуки часу — вибрані нариси, статті, спогади, матеріяли. Накладом авторки, Вінніпег, 1972.

———o———

Ф. Ф. Онуфрійчук — Загальна історія розвитку найголовніших хлібних рослин. Англійське резюме — д-р П. Маценко. Йорктон 1972.

———o———

Галя Мазуренко — Зелена Ящірка. Збірка поезій — Лондон, 1971. Накладом автора. „Скит поетів", Лондон, 1971 і „Ключі" 1969.

———o———

Лариса Мурович — „Піонери Святої Землі" — 1969. „Жар Птаха" — 1971 і Євшан — 1971. Поезії й поеми. Видавництво „Світання". Торонто.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XIII ГРУДЕНЬ, 1972 Ч. 12

НА ЕТАПІ 13-ТИ РОКІВ

Хто з вас, дорогі читачі, вірить, що число 13 є нещасливим? Деякі народи навпаки вірять і вважають, що число тринадцять є найбільш щасливою датою. В кожнім разі, як би воно не було, журнал „Промінь" цього року в м. грудні залишає за собою дату 13 років посиленої праці і з новим 1973-тім роком починає 14-тий рік.

Кажемо „посиленої праці", бо так як і в інших ділянках нашого громадського життя, праця над редагуванням і видаванням журнала справді є надмірною в наших умовинах. Напр. в Україні виходить жіночий журнал „Радянська Жінка". Виходить він раз у місяць, має 32 сторінки та багато ілюстрацій. В редакції й адміністрації цього журнала працює 18 осіб у вигідному приміщенні з окремими кімнатами-офісами, але тираж журнала є 185,000 примірників.

Ми живемо в Канаді, в небувалім добробуті, який не сниться людям в Україні і, здавалось би, що число передплат кожного часопису тут повинно бути далеко більше, як є воно сьогодні, не згадуючи вже про умовини праці журнала в кількох аспектах.

Оглянувшись позад себе ми повинні спитати себе — оправдав журнал себе, свою появу тринадцять років тому? Чи оправдує він себе сьогодні? Чи виконує він свою службу, до якої був покликаний?

На полицях редакції і всіх тих, які цінують рідне слово виросло повних 13 річників „Променя", на якого сторінках вмістився літопис нашого громадського, родинного, життя, на якого сторінках виточувались громадські, суспільні і народні ідеали, з якого сторінок проглядали до нас видатні постаті славних людей — письменників, поетів, творців культури українського народу.

І так як перше число 13 років тому, яке наспіло до перших передплатників на самий Святий Вечір, так і кожне впродовж того часу народжувалось серед сумнівів, журби, надмірної праці і посвяти. Поставало питання — чого сподівається від редакції читач? Якою формою торкнутись наболілих питань нашого громадського життя? Як огріти теплом душі і серця кожну думку, кожне слово, на яке жде і його сподівається читач?

Адже журнал покликав до життя один із з'їздів Союзу Українок Канади, вклавши на нього важливий і важкий обов'язок: бути носієм і інформатором завдань організації, бути її трибуною, служити громаді, суспільству, свому народові. Завданням журнала було й є плекати в читача любов до рідної мови, пісні, народного мистецтва, стояти поруч церкви, рідної школи.

В журналістичнім вільнім світі „Промінь" здобув собі не останнє місце серед інших українських часописів і журналів. Він є членом Спілки Українських Журналістів Канади, є членом Федерації Канадійської Етнічної Преси. Журнал знаходиться на полицях кожної української редакції у вільному світі, включно з Україною, він є на полицях виховних установ, інституцій, бібліотек в Канаді і поза нею.

Здавалось би, що пройдені 13 років наполегливої праці вивели журнал на широкі й ясні дороги, що журнал виявив себе своєю лінією ідейного, відданого громадським і народнім справам часопису. І треба лише завдячувати, що частина членства Союзу Українок Канади по відділах цінять журнал, працюють для його потреб, а все таки на його читацький загал є ще багато місця . . .

Факт є, що українська преса в Канаді і в Америці, мабуть, що і в інших країнах, де поселились українці, переживає дуже трудні часи. Неймовірно зросли кошта друку, брак достатнього числа передплатників, щоб покривати видатки, слабе зацікавлення рідним словом і пресою серед молодшого покоління є сьогодні загальною журбою кожного часопису.

Василь Колодій

* * *

Заходьте, друзі в пісню, як у дім,
і за столом сідайте як годиться,
і хай у нашім співі негучнім
людського щастя затріпоче птиця.

Моє ти слово, з круговерті днів
тобі несу всі радощі й тривоги.
Палай, пали, викрешуй сміх чи гнів,
байдужим тільки не лишай нікого.

На з'їзді Українських Журналістів Канади й Америки, який відбувся ц.р. в м. вересні, помимо кількох доповідей, в яких дуже чітко окреслено важливість української преси, ніхто не зміг поставити діягнози, як зацікавити широкий український загал рідною пресою, яка все таки у великій мірі залежна від того читача та його зацікавлення українським життям.

Вертаючись до журнала „Промінь", звертаємо наше слово до членства Союзу Українок по відділах. Проголошену тримісячну кампанію продовжуємо на наступних три місяці — січень, лютий і березень. В тих місяцях відбуваються різні святочні імпрези, на яких членки зможуть поширити працю над придбанням нових передплат та збірками пресового фонду.

Виходимо назустріч чотирнадцятому рокові нашого журнала „Промінь" з надіями на зріст його читачів для продовження дальшої його праці і змагань за наші і нашого народу ідеали.

Освітні Сходини Союзу Українок Канади відділу ім. Св. Кн. Ольги в Торонті

26-го серпня 1972 р. в розкішній хаті провідної членки Союзу Українок Канади, пані Марії Божик, відбулися чергові культурно-освітні сходини відділу з участю Гуртка Книголюбів, що існує при відділі. Зібралося поважне число членок: не дивлячись на літні вакації зійшлося 25 членок.

У товариській гутірці серед запашних квітників у садку членки поділилися враженнями з вакаційних подорожей та з останніх подій у Торонтонській громаді і привітали добродійку Минодору Фотій з новонародженою внучкою Софійкою.

Після смачного, багатого обіду розпочали культурно-освітні сходини. Програму відкрила голова культурно-освітнього комітету д-р Ганна Янішевська і попросила до слова пані Марію Волосевич.

Пані М. Волосевич взяла за тему книжку Миколи Лазорського „Патріот". Автор Микола Лазорський, народжений 1890 р., написав крім цього твору ще монументальну працю „Гетьман Разумовський" і „Степову Квітку". Пані Волосевич подала короткий зміст повісті „Патріот", насвітлила історичну добу часів гетьмана Мазепи та схарактеризувала головні постаті: гетьман Іван Мазепа, Пилип Орлик та син його Григорій. Також провела аналогію поміж еміграцією після Мазепинської доби і теперішньою еміграцією в Канаді, а зокрема з еміграцією після Визвольних Змагань за відродження Української Держави 1917-20 рр. Жвавою образною розповіддю доповідачка заохочувала членок набути й перечитати цю книжку.

В дальшій програмі Сходин пані Марія Квас перечитала уривок з „Тараса Бульби" Миколи Гоголя про смерть Андрія та уривок про Дніпро.

А поетка Віра Ворскло розказала свої враження про фільм „Колесниці богів" зробленого після твору Еріха фон Денікен. Вона обвинувачувала автора в антирелігійній пропаганді.

У ширшій дискусії приймали участь добр. М. Фотій, пані: Калина Сакалюк, Д. Телюк, Марія Божик та інші.

На кінець д-р Ганна Янішевська подякувала господині пані Марії Божик за її щедру гостинність, пані Марії Волосевич за цінний реферат, пані Марії Квас за майстерне читання, пані Вірі Ворскло за пояснення щодо фільму „Колесниці богів", а всім присутнім за їх охоту й зацікавлення культурно-освітньою ділянкою праці відділу.

Зоя Плітас

ЗМІНА АДРЕСИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Подаємо до відома відділам і всім зацікавленим, що канцелярія Союзу Українок Канади перенесено до будинку Інституту Св. Івана в Едмонтоні. Всю кореспонденцію просимо висилати на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
№ A 25
11024—82 Ave.,
EDMONTON, ALTA.
T6G 0T2.

Торжество розуму в тому і полягає, щоб уживатися з людьми, які не мають його.

Р. М. Вольтер.

— — — —

Карликам треба низько вклонятися.

С. Є. Лец.

— — — —

У душевно хворих душа не болить, болить у здорових.

Володимир Голобородько.

— — — —

Розумні люди вчаться для того, щоб знати, нікчемні для того, щоб їх знали.

Східній вислів.

Скульптор Галина Кальченко

Я спотерігаю, як вправні руки скульптора швидко відривають невеличкі шматочки глини, приліплюють їх до могутнього плеча Котляревського. Пам'ятник батькові української літератури буде стояти навпроти Київського музею українського мистецтва. Дорійські колони, що вінчають музей, обумовили й форму пам'ятника. На восьмиметровій іонічній колоні височітиме погруддя автора „Наталки Полтавки", „Москаля-чарівника", „Енеїди", а внизу оживуть барельєфи образів його невмирущих творів.

Поряд з цим погруддям майстриня здається такою тендітною, що нараз приходить думка: ліплення — то зовсім не жіноча справа.

— Так, це важка робота, — відповість Галина Никифорівна. — — Часто буває, що не стає фізичних сил, що руки, які ще не відпочили від учорашньої роботи, не зможуть взяти в руки глину, але коли є захоплення, то жага творчості поглинає все.

Ім'я Галини Никифорівни Кальченко, народної художниці України, відоме шанувальникам мистецтва не лише в Україні, а й далеко за її межами.

Руками талановитого скульптора створено десятки портретів, бюстів, горельєфів, які відтворюють у своєрідній неповторності образи письменників, художників, композиторів, героїв та народних месників, які боролись за свободу нашого народу.

Дитинство Галини Кальченко... Певно, звідси починається все те, що зробила майстриня аж дотепер. У юнацькі роки мріяла стати актрисою. Театр — для неї був найсвятішим і найулюбленішим місцем. В аматорських виставах, ще підлітком, закохалась у прекрасні образи, створені нашими письменниками і поетами. Їй до душі припали герої „Запорожця за Дунаєм" Гулака-Артемовського, „Назара Стодолі" Шевченка, „Украденого щастя" Франка. Звідси захоплення літературою, яке залишилось на все життя. А ще музика — українські народні пісні, наші славні композитори. Потім несподівано для себе вона вступила на архітектурний факультет, а відтак перевелась на скульптурний.

Багатство захоплень народило багатство скульптурних образів, автором яких є Галина Кальченко. Ось дивляться на нас її Тарас Шевченко, Іван Франко, Ольга Кобилянська, Віктор Косенко, Марія Приймаченко, Тетяна Яблонська, Бела Руденко.

А ось образ композитора-лірика Миколи Леонтовича. Створенню його передувала довга, копітка робота й пошуки — вивчення іконографічного матеріялу, ознайомлення з місцевістю, де жив композитор, з тими людьми, які знали його, вивчення пісень, мелодій, які він створив.

... Хлюпотить річка, зачудовано дивляться в її хвилі плакучі верби, а ген-ген групками, а то й поодинці, вишикувалися струнки тополі. Звичайний краєвид українського села, але привертає він увагу своїми хатами. Їх не розписують глиною й не розмальовують фарбами зсередини, як на Поділлі чи Полтавщині, а прикрашають зовні орнаментальним л і п л е н н я м. До того ж кожна хата своєрідно оздоблена таким мереживом і не повторює іншу. І стоїть тут на плиті з чорного лабрадориту чотиригранний стовп, на якому встановлено погруддя композитора Леонтовича. З стовпа з усіх чотирьох боків ніби спускаються долу мережані рушники. Їхній ліпний орнамент з трав і квітів нагадує своєрідну окрасу тульчинських хат. Цільність задуму, виняткова виразність втілення, яке вдало гармонує з своєрідністю ландшафту, дає право говорити про масштабне й разом з тим новаторське вирішення теми.

Найулюбленіший образ Галини Никифорівни — образ Лесі Українки, образ Дочки Прометея. Любов до Лесі Українки у Кальченко — безмежна. І коли вона говорить про поетесу, голос її переривається від хвилювання, очі блищать, і вся її висока струнка постать ще більше витягується і струнчіше. Майже все, що написано великою Лесею, Галина Никифорівна знає напам'ять.

— Я не тільки перечитала все написане Лесею і про Лесю, а й десятки разів знову й знову перечитую її твори, бо кожний раз знаходжу й відкриваю в них щось нове, якусь незвідану раніш грань. Завжди з великим хвилюванням і навіть почуттям ревнощів іду слухати Лесину поезію.

І так протягом багатьох років дух Лесиної поезії, її звитяжне мужнє життя надихає творчу палітру Галини Никифорівни. Ця любов всепоглинаюча і вічна. Десятки портретів, медальйонів, ескізів, скульптур, бюстів заполонили майстерню і владно панують у домашній студії скульптора.

Їй часто роблять закиди, що її Леся приваблива і красива, тоді як насправді вона була хво-

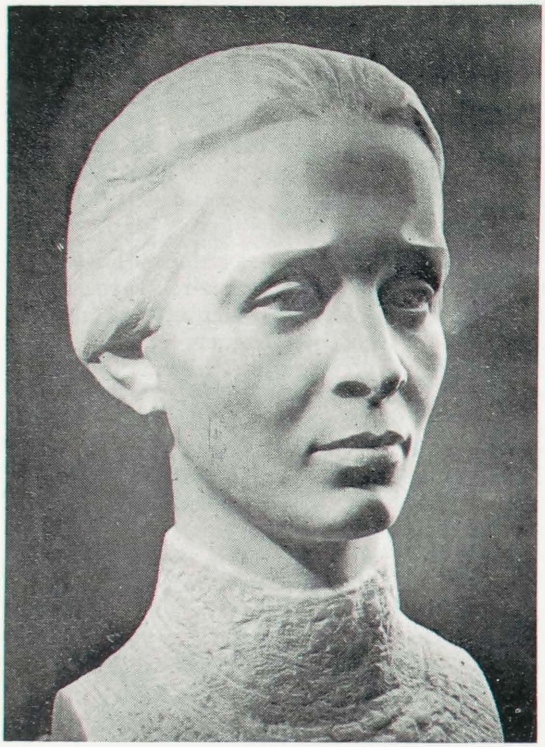

Г. Кальченко. Портрет Лесі Українки 1971 р. Мармур

рою, кволою жінкою. Та майстриня уявляє її жіночою і красивою, як її поезія, і мужньою, як її Кассандра. Це Лариса Косач була хворою і кволою жінкою, а Леся Українка ніколи не хворіла. Пам'ятаєте: „Хто вам сказав, що я слабка, що я корюся долі? Хіба тремтить моя рука, чи пісня й думка кволі!" Або: „Бажаю так скінчити я свій шлях, як починала: з співом на устах".

І хоч хвороба виснажувала її, у своїй творчості Леся Українка не знала сутінок. Вона працювала і до останньої хвилини не вірила, що смерть здолає її...

Скоро в Києві, на бульварі, що носить ім'я геніяльної поетеси, коло ставка, в оточенні тополь й смерічок височітиме п'ятиметрова бронзова постать Лесі Українки. Леся стоятиме, ніби тополя під час бурі, яку вітер безжально гне долу, а вона міцно й несхибно впинятиметься у рідну землю, а в обличчі стільки мужності і впевненості, що одразу напливають її рядки: „Я в серці маю те, що не вмирає..."

Над площею бринітиме немеркнуче Лесине слово, і кожен перехожий зупиниться біля неї і, вдивляючись у її крицеве обличчя відчує ту незламну силу, яка пломеніє в серці.

Скульптор Галина Кальченко. То лише деякі штрихи до її портрета. Бо ще потрібно було б розповісти про її громадську роботу — вона керує Київським відділенням Спілки художників України. Галина Никифорівна — дружина і матір. Її син цього року вступив на історичний факультет Київського університету імені Шевченка.

Раїса Скалій.

ЦІКАВО ЗНАТИ

ДАВНІ ПРОБЛЕМИ

На думку вчених, найдавнішому із зразків письма, що дійшов до нас — папірусу Пісса — 6,000 років. Але вчених здивував не стільки вік папіруса, як те, що вдалося, нарешті, прочитати на ньому.

Папірус починається такими словами: „На жаль, світ тепер не той, що раніше. Кожен хоче писати книжки, а діти не слухаються батьків".

— — —

БАТЬКІВСЬКА СТАТИСТИКА

Один Мексиканець, залишившись якось вдома з двома дітьми рахував впродовж дня свої дії і старанно записував всі домашні справи. Він 53 рази відчиняв дітям двері, 24 рази зав'язував їм шнурки на черевиках, 9 разів вибачався перед сусідами за пустощі дітей, 136 разів відповідав на запитання своїх малюків, 146 разів не знав, що відповісти, і тому промовчував.

ЗАПІЗНИЛАСЯ НА... ТРИ СТОЛІТТЯ

Коли одна з каравель ескадри Христофора Колюмба „Санта Марія" затонула, а команда іншого судна вийшла з покори, Христофор Колюб вирішив доповісти про це королеві Іспанії. Склавши депешу, він заховав її у шкаралупу кокосового горіха, заліпив смолою, горіх поклав у барильце, теж добре висмолене, і пустив за борт. Лист прибув майже за адресою, його підобрали біля Гібральтару, шкода тільки, що на три століття пізніше.

— — —

МОДА

Ідучи в театр, жінка обертається до свого чоловіка:

— Подивись чи рівно лежить шов на лівій панчосі?

— Рівно!

— А на правій?

— Там усе гаразд — каже чоловік. — Права панчоха в тебе без шва.

П. Щуровська

Перші кроки підготовчої праці перед від'їздом закордон Української Республіканської Капелі у 1919 році

(Уривок зі спогадів помічниці головного диригента та його заступника)

(Продовження)

Отже починаючи з перших днів нашої праці, можна було з насолодою поринати в море чудових вокальних звуків. І хоч на початку ще далеко не всі вислані з усіх кутків нашої Батьківщини солісти з'їхалися, чим далі все більше прибувало співаків різного віку.

Мушу підкреслити специфічне ставлення комісії до оперних співаків — солістів. Деякі з них поривалися вступити до хору, маючи на увазі можливість виїхати закордон. Але були й такі, які щиро оцінювали хорове мистецтво. Приходить мені на думку один характерний випадок: на пробу прийшла відома співачка київської опери п. П. — драматичне сопрано. Певна себе, вона навіть не хотіла підкоритися приписаним нормам при пробі голосів. П. П. відразу звернулася до мене з проханням уможливити їй показати широту діяпазону свого голосу в арпеджіо розложених акордів і тим дати змогу виявити всю силу й тембр її справді добре вишколеного голосу майже 3-актовного діяпазону, вміло опертого на добре реґулюванім диханні та випрацьованому володінню резонаторами. Не треба було навіть зупинятися на приписаних пунктах для проби голосу. Ясно було для всіх, що голос, який міг у фіналі 3-ї картини (2 дія) опери „Аїда" Верді покривати звукову могутність великого вокального ансамблю на сцені і повного використання всіх інструментів в оркестрі, з додатком духового оркестру на сцені. Було навіть трохи ніяково цілій комісії, і мій скромний висновок, який звичайно супроводжував співака, був цілком зайвим. І тут прийшов на допомогу наш завжди дотепний у всіх делікатних становищах винахідливий Кошиць. Він підійшов до співачки, поцілував їй ручку, розсипався в суперлятивах відносно її голосу і нарешті з сумним виразом обличчя закінчив: „Яка шкода, що такий прекрасний голос нам не підходить!" Все ж таки треба сказати, що кілька оперних співаків - солістві були прийняті в капелю, але виїхала закордон лише одна з них.

Зупинюсь на деяких співаках, що особливо запам'ятались мені впродовж усього часу проби голосів. Пригадую собі скромного чоловіка, середнього росту, з незвичайно приємним, рівним без вібрацій баритоном, з високими ме-

Платоніда Щуровська,
авторка спогадів

тальовими верхніми тонами, які могли б дорівнювати драматичному тенорові. Це був Петро Ординський, який пізніше був солістом в капелі. Його виконання тенорової партії в тріо канта Демуцького „Страшний суд" врізалось пізніше в пам'ять своєю оригінальністю і стильністю багатьом слухачам. Згодом цей самий співак з великим успіхом солірував у думі М. Леонтовича про „Почаївську Божу Матір", замінивши Кузмина, який по скінченні офіціяльної частини подорожі капелі по Європі відійшов зі складу хору і вступив до хору словацького оперного театру в Братіславі.

Це були два різних по характеру голосу співаки, які були прийняті до складу капелі ще в Києві. Вони своїм виконанням цієї популярної думи багато спричинились до виїмкового успіху цього твору на всіх концертах Української Республіканської Капелі і настільки спопуляризували його, що він і до цього часу не сходить з програми українських концертів. Само собою, що велику ролю відограваю незрівняне виконання хору в інтерпретації Кошиця, який у кожному куплеті подавав мальовничий образ до тексту думи.

З інших співаків в моїй пам'яті залишився

Гр. Дяченко, у якого важко було визначити голос: чи то був баритон, чи тенор, — чи якийсь свого роду „баритональний тенор". Пізніше цей співак, якому пощастило виїхати з невеликою частиною вибраних у Києві співаків додавав гарної барви баритоновій партії особливо тоді, коли він у своєму захопленні з виконання Кошиця після певної павзи, під час якої Дяченко „забував" співати і, пробудившись, розливав ніжну барву свого голосу в баритоновій партії.

Часто, бувало, Кошиць казав мені: „Скажіть Дячку (так його прозивали в капелі), що мені мало толку з того, коли він у своєму надхненні тільки дивиться на мене з своїм напів відкритим ротом і не співає". Потім і цей співак разом з Кузьминим вийшов з капелі і оселився в Празі. Пізніше він вступив до празької консерваторії по клясі композиції і абсольвував її. Хтось порадив Дяченкові брати лекції постановки голосу у якогось професора німця, який „переставив" його голос на тенора. Цим була втрачена барва цього оригінального голосу, а німецька школа допомогла „заглибити" його голос так, що ясність і звучність цього природньо поставленого голосу була втрачена назавжди.

Дяченко потім вступив до одного з чеських оперних хорів, де дивував ведучих чинників театру своєю музикальністю і грамотністю. Щось і про його композиційну творчість не приходилось мені чути. Правда, перед моїм виступом на міжнародним фестивалі в Празі 1928 року з двома об'єднаними хорами — українських студентів Подєбрадської академії та празького академічного хору на слова Олеся „О, сонце" з пропозицією заспівати її на широкому музичному форумі.

На жаль цей твір мало визначався українським характером, а цим треба було в першу чергу керуватися при виборі композиції для виконання на фестивалі. Якщо ж і з'являлось іноді речення, що виринало з української душі, то воно було так загнічено непотрібним тягарем модерної гармонізації, що цілком втрачало свою своєрідність. Натомість в ній було так багато штучної композиторської техніки, якою автор, видимо, хотів показати свої теоретичні музичні знання, що придбав у консерваторії, що затемнювало і те небагате, що промовляло про український твір. Думаю, що розвитку здібностей Гр. Дяченка дуже перешкоджала трафаретна коректорська праця заради шматка насущного хліба серед іноземного оточення та при застережливому ставленні іноземців, хоч би зі слов'янської сім'ї, щоб була хто чужий не відобрав хліба від місцевих митців.

Така, здається, доля всіх еміґрантів, що опинилися серед несприятливих умов чужої країни. Та й мені довелось за таких умов жити і працювати понад 40 років. І якби не свої люди, що віддавали останні крихти свого вільного часу, якого було так мало в гонитві за насущним шматком хліба, чи пощастило б і мені прикласти малу цеглинку до будови ознайомлення іноземців з існуванням нашої Батьківщини. Спогади учасників подорожі капелі по Європі і Америці, які вийшли друком, переказують, що майже ніде, не виключаючи зокрема Чехословаччини, ніхто не знав про існування не тільки українського народу, але й самого слова „Україна". Тому тріюмфальна подорож капелі не лише прославила українську пісню, але й ознайомила іноземців з багатством душі нашого народу. І яка шкода, що зовнішні обставини не дозволили виконати завдання влади нашої країни в досконалій формі.

Отже пригадую далі той чудовий матеріял, з яким мала можливість ознайомитися покликана до того комісія. Як сьогодні незвичайно яскраво виринає в моїй пам'яті одне пополудні серед чергових днів проби голосів. Діялось це все ще в будинку Лисенкової музичної школи. Входить чолов'яга високий на зріст, худий і нечепурно одягнений. Сидячи перед клавіром піднімаю голову й мимоволі звертаю увагу на дуже помітний „кадик" на шиї цього чоловіка старшого віку з трохи насупленими бровами, з очима невиразного коліру, худого обличчя, з впалими щоками. Прошу його підійти до клавіру і стати ближче до підставки на ноти. Ставлю трафаретні запитання щодо персональних даних. Він похмуро відповідає мені темним низьким голосом. Нарешті переходжу до питань, що стосуються музичного боку:

— „Яким голосом співаєте?" Після невеличкої павзи чую — „Басом", ніби горошком покотив по низьких струнах інструмента. Починаю акомпаніювати акордами, щоб почути верхні тони голосу. Думаю собі: низький масивний бас, значить дійдемо до малого „с". Але чим далі, тим з більшою силою рокочуть могутні звуки голосу, наче соборний протодиякон виголошує многоліття. Без особливого напруження, навіть без акордового акомпаньяменту доходимо до малого „d". Після цього я припиняю пробу верхніх тонів і переходжу до низьких. Починаю з „А" великої октави і збираю-

ся довести спів до — „С". Співак так само вільно і вміло спираючись на грудний резонатор, звуком могутньої сили, дорівнюючи тонам органу, доходить до „С". Рівночасно він помалу повертається до мене боком з трохи схиленою головою, ніби соромлячись видавати тони такої сили над головою екзаменаторки — молодої особи. „Ну, — думаю собі — й голосочок!" — і при тім обережно пробую підтримати акордами тони з контроктави — контр — Н і навіть — ще обережніше — контр А. Тим часом він уже не звертає уваги на мій акомпаньямент, або може його і не чує, так цілий його організм ніби переповнений тими низькими тонами. Постепенно наближається він до контр „g". Я звертаюся до комісії і з певністю оголошую — „Октавіст", і в цей самий мент відчуваю, що підлога ніби тремтить під його ногами, а це передається й мені. Може це було перебільшенням моєї уяви, а може й дійсно щось подібного діялося. Недаром оповідалося, що коли протодиякон петроградського собору Р. виголошував многоліття, шиби у вікнах тремтіли й дренчали. Тимчасом співак занурений в собі самому помалу підбирається до контр „г". Тоді Кошиць голосно, майже кричить:

— „Досить, досить, а то нашу панночку перелякаєте!" І я дійсно не тільки зі здивуванням, але й зі страхом, щоб щось не сталось з голосом цього феномена, шарпаю його з-заду за піджак. Це привертає його увагу до дійсности, зупиняється, при тому солідно крякнувши, неначе щойно випив за одним духом порядну порцію міцної горілки. Здавалося, що він ще й далі збирався б поборювати тони контроктави. Можна було спостерігати, що не тільки я, молода дівчина, була здивована, але й більшість членів комісії, люди значно ширше ознайомлені з багатством голосового матеріялу наших українських співаків були зацікавлені й захоплені.

Присутні в комісії хорові диригенти переглядались між собою і, напевно, кожний з них думав: як це я не знайшов раніше цього скарбу і не використав його для свого хору. Всім відомо, що хорові диригенти, конкуруючи між собою вишукували де тільки було можливо видатних співаків, мали їх у евіденції і запрошували до співпраці на найвигідніших умовах. Виявилося, що цей вже літній співак колись співав у відомому свого часу хорі Слав'янського і навіть побував з ним закордоном, одначе ніде опісля не з'являвся на обрії хорового мистецтва. Пізніше на пробах приєдналося до цього винятковго співака ще 2 чи 3 октавісти, що теж могли похвалитись тонами контроктави у своєму діяпазоні, хоч, може, й не такого широкого обсягу.

З поміж них був прийнятий у капелю відомий октавіст з хору київської опери Демидів. Дехто ходив спеціяльно послухати його контроктавні тони в хоровому співі „Ніченька" — у другій дії опери А. Рубенштейна „Демон", де він своїм оксамитовим голосом покривав цілий хор. Це вже був митець.

Я мушу зазначити, що ніхто з цих винятковых співаків не виїхав з капелею при її несподівано раптовім від'їзді з Києва. Шкода, велика шкода, що нам не пощастило похвалитись ними перед чужинцями!

Разом з тим глибоким враженням, що залишилося на ціле життя в моїй пам'яті виникає ще один надзвичайний голос. Не визначаю його тут відразу, щоб читач був так само здивований, як і я тоді. Це було на пробі голосів, що відбувалися у власному помешкані композитора Я. С. Степового, професора київської консерваторії. Чому саме треба було використати ласкавість Степового, не можу собі пригадати. Мабуть, у поспіху праці комісії не знайшлося на той день іншого вільного приміщення. Я того дня, як на біду, трохи запізнилася і прийшла останньою серед інших членів комісії. І ось, пригадую, — дзвоню, і мені відчиняє двері сам професор С. Входжу в довгий коридор і прошу вибачення за спізнення. Я. С. помагає мені скинути пальто, і при тім обмінюємось кількома реченнями. А тим часом з кімнати в кінці коридора доносяться звуки якогось чудового високого тенора. Ми обоє заслухалися. Степовий мені пояснює, що за моєю відсутністю Кошиць сам провадить пробу голосів. Ми потиху підходимо до дверей кімнати, і тут раптом я чую ще перед зачиненими дверима надхнений голос Кошиця.

„Ану, серденько, ще раз заспівайте те саме!" Входимо і я майже остовпіла: бачу Кошиця за фортепіяно, а біля нього стоїть молода жінка, яка повторяє ряд тонів, що зачарували Кошиця. Він однією рукою підграє, а у самого з очей сльози котяться. Це часто траплялося з нашим славним митцем, коли він був захоплений звуком чи мистецьким виконанням.

(Далі буде)

Ніщо так не знецінює людину, як її дешеве слово.

Музейна Фундація Союзу Українок Канади

Сердечна подяка всім жертводавцям, які складають на потреби Музею Союзу Українок чи то вперше, чи вдруге.

Вдоволяючим є те, що не обмежуємось на одноразовій пожертві але постійно додаємо до своїх попередніх датків, щоб зібрати потрібну суму на будову нового будинку. Зокрема дякуємо всім комітетам і збірщикам при відділах.

Виказ пожертв від 1 вересня до 1 жовтня 1972.

$37.50 — Пані Люба Кут Шевчук — Борнабі, Б. К.

По $25.00 — Пані Марія Вакалюк — Венкувер — Б. К., пані Віра Лабач — Саскатун, Саск., пані Павліна Калин, Саскатун, Саск. Відділи: ім. Лесі Українки — Сторджис, Саск., ім. Ольги Кобилянської — Мазепа, Саск., ім. Лесі Українки — Кіндерслей, Саск.

По $15.00 — Пані Леся Фотій — Саскатун, Саск., пані Михайло Ковальчук — Саскатун, Саск.

По $10.0 — Пані Параня Бокшован — Саскатун, Саск., пані Марія Білак — Саскатун, Саск., пан Петро Лесько — Саскатун, Саск.

По $5.00 — Пані Анна Федейко — Саскатун, Саск., п-во А. Олійнич — Саскатун, Саск. Сердечна подяка всім шановним збірщикам і жертводавцям.

Виказ пожертв від 1-го жовтня до 1-го листопада 1972.

$200.00 — Відділ ім. Олени Пчілки в Норт Бетлфорд, Саск.

По $100.00 — Софія Ґрещук, Саскатун, Анна Токарик, Стоні Крік, Онт., відділ ім. Лесі Українки, Гемилтон.

По $50.00 — Ольга Торошенко, Виндзор, Катерина і Микола Лабюк — Канора, Саск., відділ ім. Кн. Ольги, Кадворт, Саск., Анна Скоробогач, Саскатун.

По $25.00 — Галя Липка, Гемилтон в пам'ять Теодори Олійник, Тетяна Лазарович, Едмонтон, в пам'ять Теодори Олійник, відділ ім. Марії Маркович, Канора, Саск., п-во А. і Л. Половичі, Канора, Марія Ортинська, Канора, п-во Б. і В. Мисаки, Канора, п-во С. Баран, Лідер, Саск., Анастасія Божик, Лідер, Анна Філик Сентер, Саск., Т-во „Тризуб" при Українській Православній Громаді Всіх Святих, Саскатун.

По $20.00 — п-во М. Чарнецькі, Прілейт, Олена Товста, Прілейт, Леся Кіндрачук, Саскатун, п-во Анеля і Григорій Стратійчуки, Канора — з нагоди 50-ліття їх подружжя, Іванна Вахна, Торонто.

По $15.00 — Марія Філик, Септер, О. Заставна, Кадворт.

По $10.50 — Єлисавета Охітва, Скарборо, Онт.

По $10.00 — Ольга Антонюк, в пам'ять сестри А. Дацишин, Марія Татарчук, Монтреал, Марія Шпитковська, Бімзвид, Онт., Єлисавета Лабюк, Канора, Саск., Анна Стусик, Катерина Куніцька і Марія Гребенюк — всі з Канори.

По $5.00 — Теофіля Дяковська-Лиса, Ґримсбі, Анна Деркач, Марія Сушельницька і Анна Данилюк — всі три з Канори, Марія Прокопець, Сторджис, Саск., Теодора Грушка, Сторджис, Анна Козоріз, Канора — **$2.00.**

Спростування — у виказі пожертв в ч. з жовтня зайшла помилка: має бути **$5.00** пані Олена Лозова, Саскатун, а не Веронія, як було подано. За неточність перепрошуємо.

Марія Мадюк.

Дальші пожертви просимо виписувати так:

(with your full Christian Name & surname and addressed to)

U. W. A. C. Museum Foundation Fund
c/o Ukrainian Arts & Crafts Museum
1240 — Temperance St.
Saskatoon, Sask., Sanada.
S7N 0P1.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

На нев'янучий вінок в пам'ять моїх дорогих — сестри, бл. п. Анни, яка упокоїлась 5 листопада 1965 року, яка походила з Мічем, Саск. і брата, бл. п. Михася, який упокоївся у Ванкувері 14 грудня 1953 року в їх світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Василина Никіфорук, Норт Бетлфорд, Саск.

— — — — —

На свіжу могилу нашої дорогої товаришки, бл. п. Теодори Олійник, яка так передчасно відійшла від нас 13 листопада 1972 року в Торонті складаємо в її світлу пам'ять замість в'язанки нав'янучих квітів $5.00 на журнал „Промінь". Оля Гамара і Ганнуся Балан, Торонто.

— — — — —

На свіжу могилу, бл. п. Олени Окінчі, яка упокоїлась 15 жовтня 1972 р. в Ґрімзбі, Онт. складаю китицю квітів і в світлу пам'ять покійної засилаю $10.00 на журнал „Промінь". А. Міненко(добр.), Ґримзбі, Онт.

— — — — —

Відділ ім. Л. Українки в Ванкувері складає $5.00 на нев'янучий вінок в пам'ять почесної членки, бувшої голови відділу, сестриці, назагал заслуженої членки пок. А. Гуцуляк. Вічная їй пам'ять а родині висловлюємо співчуття.

Н. Воробець — голова **К. Бублик** — кореспо. секр.

— — — — —

Кладемо одну пахучу квітку на свіжу могилу нашої дорогої приятельки, бл. п. Катерини Глинської, яка упокоїлась 16-го жовтня 1972 р. В її світлу пам'ять даруємо $15.00 на журнал „Промінь", а родині покійної висловлюємо своє щире співчуття. Микола і Марія Тихонов.

— — — — —

У пам'ятну 15-літню річницю смерти мого незабутнього мужа, бл. п. Николая Москалика, який відійшов з цього світу 1 грудня 1957-го року і мого дорогого сина, бл. п. Адріяна, який загинув під час другої світової війни і похований у Бельгії, складаю в їх світлу пам'ять нев'янучі вінки — $10.00 на журнал „Промінь".

Любляча дружина і мати Анна Москалик,
Вінніпеґ.

— — — — —

В роковини смерти мого батька, бл. п. Дмитра Мокринського, який упокоївся 20 грудня 1965 року, в його світлу пам'ять складаю на нев'янучий вінок $5.00, які засилаю на фонд журнала „Промінь".

Анастасія Ковальчук, Монтреал.

Орнаментика рушників дедеркальщини

Рушник — чи не найпоетичніший витвір українського народного мистецтва, квітуча пісня на полотні. Він — прикраса хати й супутник усього людського життя. Водночас рушник у нашому побуті — мірило працьовитості, духовної величі людини, зокрема дівчини. У посазі молодої має бути 12—14 рушників. Тож за два тижні до весілля дружки, допомагаючи молодій, вишивали без просвітку, бо дівчат, у яких було замало рушників, називали ледащицями, „голяхами".

Зразки рушників, зібрані у Великих Дедеркалах, Мізюринцях, Шкроботівці, Вовківцях Шумського району на Тернопільщині, належать до першої третини XX століття. Вони виготовлені з домашнього конопляного полотна (у заможніших людей — із лляного).

Вишивки на рушнику здебільшого складаються з трьох частин: нижньої горизонтальної смуги — **мережки,** основного узору, який називають **серединою** рушника, та легких візерунків (окремі квіти чи в пучках, віночки, зірочки) з довільним розташуванням елементів, народних назв яких власне й не існує.

Мережка — геометричний (часто у вигляді китиць) або рослинний орнамент лінійного типу). **Середина рушника** — то широкий горизонтальний рослинний, рідше геометричний орнамент або вертикальний вазонникового типу, так звана **чаша.** Рослинні форми інколи доповнюються стилізованим зображенням птахів і навіть людської постаті (с. Вовківці). Оригінальним елементом основного візерункового мотиву рушника є **сітка** — вишивка, де узор зашивається білим, а тло зашивається чорним хрестиком через один. Цей тип орнаменту здаля нагадує мереживо, або по-місцевому — сітку.

На рушниках Дедеркальщини традиційна двоколірна чорно-червона гама. Квіти та бубляхи червоно жевріють на полотні; чорним контрастом виступають стебла, гілки, всередки квітів, листки, а по них снуються червоні прожилки, ніби несучи у собі соки життя.

До рушників застосовувались способи поверхневого шиття — хрестик, зрідка стебнівка: червоні квіти по контуру обшивають чорними нитками, що надає орнаментові витонченості, прозорості, а колориту чорнобривості, яку особливо люблять у Шкроботівці. Вишивка поєднується з мережкою, зробленою сировими нитками на полотні, а внизу рушник часто оздоблюють фабричним або самов'язаним мереживом (у скрутні роки в'язали з рудих чи білених лляних ниток).

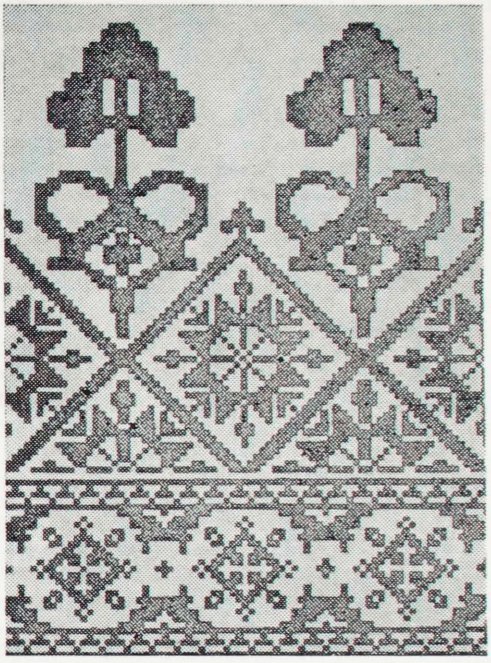

Рушник „Зірочки". Мотив великодедеркальської вишивки поч. XX ст.

Розміри рушників мають такі традиції: полотняні — 35-40 цм., з фабричних тканин — 40-50 см. завширшки та 1,5-2,5 м. завдовжки (залежно від призначення).

Квітчасті вишивані рушники увібрали в себе всю красу рідного краю. Їхня орнаментика — художнє відтворення природи в пору її буйного росту, цвітіння і плодоносіння. Яблуневим цвітом промовляє на них п'янка весна. Або межень літа, коли ранки вмиваються щедрими росами і снують по долинах сині тумани, а на городах квітнуть соняшники, чорнобривці, баранчики, дике просо, мак та разом з квасолею пнуться на тичку кручені паничі, по межах голубіють петрові батоги, висипав білу кашку кривавник, у полях половіє житечко, і над землею здіймається день, зачатий людям на щастя, а потім гарячої пообідньої днини білий метелик підіймається урівень з найвищими деревами. Або прозора осінь, заклопотана й лагідна, як мати, коли збираєшся в далеку дорогу.

Багатство світосприймання породжує розмаїтість назв: **ягідка, вишеньки, листочки, пів-**

ники, павичі, сосонки, яблуневий цвіт, чорнобривці, виноград, колосочки, дзвоники, шипшина. Але чи не найулюбленіші у вишивальниць повновиді рожі та маки, бо недарма ж у нас кажуть: „Нема цвіту над маківку, нема роду над матінку". Найчастіше назву визначає характер орнаментування середини рушника. Безсумнівно, що локальні традиції знайшли своє відображення якраз у рослинному орнаменті. Хоча окремі візерунки потрапили на рушники із друкованих джерел, проте навіть ці запозичені зразки використовувались творчо: майстрині вносили зміни у композицію, колорит, утворювали нові орнаментальні деталі, внаслідок чого вишивка промовляла по-новому.

Час і мода вносять щораз нові зміни у художні, стильові й технічні особливості вишивки. Якщо на рушниках 30-х років двоколірний орнамент порівняно з попередніми роками стає легшим, лаконічнішим, створюючи одне горизонтальне пасмо, над яким часом вишивались ініціяли, то наприкінці 30-х років чорно-червона гама витісняється різнобарв'ям, довершеніш геометричним рисунком, вишитим не тільки хрестиком, а й гладдю, низинкою.

Тісно пов'язана із загальноукраїнською, орнаментика рушників Дедеркальщини є художнім доказом невмирущії сили народу і його мистецтва.

Людмила Лавренюк

Думки навпаки

В журналі „Нові Скрижалі", органі рідновірів, які пропагують заміни християнства новою вірою в Дажбога, за вересень з'явилась стаття-файлетон І. М. на тему: „Про чужу віру, дух і культуру". Фейлетоном автор називає ці релігійні статті для того, щоб могти дізінформувати читачів не тільки перекручуючи, але й вигадуючи не існуючі в Біблії факти, щоб переконати загал, що християнська релігія є „опіюм для народа".

Пересічний читач, прочитавши статтю І. М. погодиться з його твердженням, що ані Ноя ані потопу не було і це є вигадка. Якщо ж і справді християнська релігія побудована на таких небилицях і вся складається з таких дивовижних фактів, які є запереченням нашого здорового глузду, то вона є величезною шкодою для людської психіки.

На думку І. М. жадного потопу не могло бути, а на мою думку потоп був. Як могла падати манна з неба, коли жиди мандрували в пустині? Чи це не безглуздя? Та науково доведено, що не тільки може з неба падати манна, але навіть і жива риба і нічого в цьому нема дивовижного. Якесь торнадо може вхопити шар води разом із рибами з океану і сійнути його над континентом. Тим легше вітер може вхопити манну і кинути її над пустелею. Такі випадки є зарекордовані і тому їх тепер розуміють і не дивуються.

І. М. твердить, що потоп не міг залити весь світ, бо це є неможливе. Якщо потоп за Ушером був в 2380 році до нашої ери, то літописець, який описував цю подію терміном „світ" означав не цілу земську кулю, бо тільки навколосвітня подорож Маґеляна в 5 сторіччі по ХР. відкрила людству, що світ — це куля.

Світ в тодішньому розумінні в жодному разі не міг означати кулю, а лише якусь обмежену і освоєну при допомозі тодішньої комунікації територію. Тому, що дія зарекордована, і мала відбуватись на теренах Палестини і до гори Арарат на Кавказі, погляньмо, як виглядали ті терени. Сьогоднішня пустеля Саґара колись була північним бігуном, потім стався якийсь здвиг, що вона перетворилась у тропічну країну, де потім постала висока цивілізація. Потім, можливо, був потоп: зміщення материків і солона вода океану залила терен і перетворила його в пустелю. Під Саґарою знаходиться величезне прісне озеро і вистачить, щоб ядрова сила землі викинула ту воду на поверхню знову може бути потоп. Звичайно потопів на землі було не один, а багато, бо континенти переміщуються, частини земної поверхні поринають, або заливаються великою масою води, народжуються озера і мора. Земля не є мертвою, як ми призвичаєні думати, поверхня її під тиском ядрової розплавленої маси ввесь час міняється і тому, природно, що драстичні зміни в земській корі викликають переміщення великої маси води з одного місця на інше.

Я цілком погоджуюсь з біблейним літописцем, що вода зовсім просто могла залити світ, себто територію тоді відому на 15 ліктів, водою.

І. М. доказує, що є абсурдом, щоб вода могла залити Україну. Та чи по розставанні льодовиків, вода не заливала цей терен і не перетворила його в тропічні праліси? Розставання одного льодовика на невеликій території може викликати потоп, бо містить в собі мільйони

галонів води. Нема жадних арґументів, що потоп Ноя мав би відбуватись на Україні.

Далі І. М. арґументує, що як міг Єгова покарати грішників потопом, коли серед них були і не грішники. Цей арґумент теж слабий. Якщо все, що стається в світі, стається по законах природи, себто так як керує Бог, то зовсім логічно, що потоп послала природа чи в понятті літописця Єгова. Та літописець хотів пояснити цю катастрофу в природі і пояснив її як кару Божу. Очевидне потоп — це нещастя, або іншими словами кара Божа. На думку літописця, цей потоп стався за гріхи. Та чи можна заперечувати факт потопу, якщо літописець ще до нього додає свою інтерпретацію?

Нарешті І. М. доказує абсурдність переказу про потоп, покликаючись, що люди, які спаслись в Ноєвому ковчезі мали по 600 років і наймолодший мав 99 літ. По-перше, люди зараз живуть вдвічі довше, ніж в попередньому столітті. Отже кожна епоха має свою довжину життя людини. По-друге, різні народи мають різний вік життя людей. По-третє, ми не знаємо, як тоді вимірювався час і що означає слово рік. Якщо тоді довжину човна міряли на лікті себто віддаль від ліктя до найдовшого пальця, то логічно припустити, що довжину часу вони теж міряли якось інакше, ніж ми і рік у них міг означати щось між 20 і тридцяттю днями. Хтось, хто рекордував подію про потоп ніяк не міг знати, що колись наука піде так вперед, що астрономи рахуватимуть рік аж в 12 місяців, чи 365 днів.

Підсумовуючи сказане, хочу ще раз звернути увагу на те, що „Світ" тоді був дуже обмежена територія, яка могла включати одну а найбільше декілька сусідніх територій. Томущо народжуються острови і зникають так ,як потонула Атлянтида, нема нічого дивного, як велика площа землі опиняється під водою. Якщо вода залишиться стояти ми говоримо, що терен потонув, але якщо вода відступить ми можемо говорити, що був потоп.

Віра Ворскло

ПРОДОВЖЕНО КАМПАНІЮ „ПРОМЕНЯ"

На рекомендації відділів та референток продовжуємо кампанію журнала „Промінь" на наступних три місяці — січень, лютий і березень.

Центральна Управа Союзу Українок бере під увагу, що впродовж цих трьох місяців є найбільший рух в громаді і нагода для зустрічів, бо маємо Різдвяні свята, в березні Шевченкові роковини, в лютому Лесі Українки. Було б добре, щоб дохід з таких роковин призначувати на прес. фонд „Проміня".

НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ В ЦІЙ КАМПАНІЇ ПРИДБАЛИ:

Пані:	М. Гарбус — Саскатун, Саск.	6
	М. Нєма — Монтреал, Кве.	3
	Е. Волчанська — Едмонтон, Алта.	3
	М. Андрейчук — Давфин, Ман.	2
	А. Присяжна — Вірдейл, Саск.	1
	Л. Голубіцька — Едмонтон, Алта.	1
	І. Т. Рудницька — Торгилд, Алта.	1
	А. Грицак — Овкборн, Ман.	1
	П. Семенюк — Йорктон, Саск.	1
	О. Масиник — Реджайна, Саск.	1
	С. Самбір — Вегревил, Алта.	1
	М. Пелепяк — Гамільтон, Онт.	1
	П. Клюкевич — Ванкувер, Б. К.	1
	С. Пауш — Едмонтон, Алта.	1
	Ш. Гек — Келґарі, Алта.	1

Зголосилась безпосереньо за журналом пані Л. Абусов — Лондон, Онт.

Язик це рекляма розуму. І тільки тому ми кажемо, що мовчання золото.

І. Павліха

ПРИВІТАННЯ

З нагоди дня уродин нашої дорогої мами Анни Вікарчук, які припадають на 11-го листопада, засилаємо $5.00 на журнал „Промінь". Цього року нашій мамі Анні Вікарчук минає 71 рік і з цієї нагоди ми — дочка Маруся з чоловіком Михайлом Ґузиляком і трьома дітьми — Володимиром, Маріянною і Денисом-Євгеном бажаємо Мамі і Бабуні щастя і здоров'я та многих літ прожити.

Маруся і Михайло Ґузиляк,
Дірборн, Міч., США.

Розповідають, що Альберт Ейнштейн звик нічого не брати на віру. Якось подорожуючи з приятелем залізницею по Німеччині, вони побачили за вікном отару овець.

— Овець нещодавно постригли, — зауважив супутник ученого.

— Так — погодився Ейнштейн, — з одного боку. А чи постригли їх з другого боку, це ще треба довести.

ПОПРАВКА ДО КВІТИ НЕЗАБУТНІМ, що поміщена на ст. 23 в ч. 11. Має бути:

Складаємо нев'янучі вінки на могили наших дорогих родичів: бл. п. Юрій Белзюк упокоївся 1903 р., бл. п. Настя Белзюк — 1944 р., бл. п. Анна Гринчишин — 1932 р., бл. п. Василь Гринчишин — 1936 р., а наш син Віктор Белзюк — 1939 р. В їх світлу пам'ять засилаємо $10.00 на „Промінь". **Василь і Настя Белзюк,**
Морінвил, Алта.

Анатолій Тетерський

Любить, не любить

Оповідання

Рясно падав сніг. Він заснував напівпрозорим серпанком лице незнайомого міста. За хитку снігову запоною вгадувалися обриси будівель, немов вимальованих пастеллю. Нарівні з вікном, біля якого стояв Арсен, переплелися гіллям дерева інститутського парку, напнули біле пухнасте шатро над світлими і безлюдними алеями: в інституті йшли заняття.

Арсен глянув на годинник... До кінця лекції лишалося ще десять хвилин. На циферблаті по аквамаринових хвилях плив вітрильник, золотиста годинникова стрілка впиралася у косячок білого вітрила.

Майже рік він очікував на цю зустріч з Лесею. У мріях завжди чомусь ввижалося, що їх перше побачення відбудеться навесні, коли квітнуть каштани. Леся йтиме йому навстріч у світлому убранні, висока і горда, як та кіноактриса на кольоровій листівці, що була у Вітьки Химича з їхнього взводу.

Сніг за вікном падає і падає. Тоді теж була зима, коли Арсен одержав першого листа від Лесі. Він ще дивувався, що конверт з поштовою маркою. Скільки наївного було в тих рядках! „Ваш героїчний вчинок..." „Всі студенти нашої групи в захопленні..." Ото маєш — героїчний вчинок. Ну, побачив, як двоє дітлахів провалилися під лід, кинувся за ними і витяг на берег. А в газеті про це розписали здорово. Тільки не згадали, що після крижаної купелі Арсен відлежав у шпиталі із запаленням легенів.

Туди, в шпиталь, йому і передали Лесиного листа. Певна річ, того листа було приємно читати, він перечитав його нишком кілька разів. А ще приємніше було уявляти, яка Леся з себе. Може, схожа на ту Вітьчину кіноартистку.

Арсен одписав. В своєму житті він ще не одержував листів від дівчат і, може, саме тому чекав їх з таким нетерпінням від Лесі протягом всього останнього року солдатської служби. Вона розповідала про своє студентське життя так невимушено і відверто, ніби вони з Арсеном вже знайомі з дитинства.

Він не раз просив її вислати свою фотокартку, але кожного разу вона писала, що у неї збереглися тільки давні, з шкільних років, а в інституті вона так і не зібралася сфотографуватися. Отож сьогодні він пильно придивлявся до кожного дівочого личка у коридорі інституту. Зрештою, він довідався у декана, що Леся Горленко зараз на лекції в 114 аудиторії.

Тепер йому не лишалося нічого іншого, як лічити хвилини до кінця лекції. І все ж дзвінок пролунав несподівано, мов сигнал самої долі.

Першим у коридор вийшов хлопець у спортивному светрі і, розчесавши п'ятірнею чуприну, пішов до виходу. Коли минав Арсена, той торкнув його за лікоть.

— Чуєш, друже, поклич Лесю Горленко.

— Та вона зараз вийде. Це у нас остання пара.

— А ти її все ж поклич...

Юнак мовчки стенув плечима і повернув назад. В дверях аудиторії він перегородив дорогу тим, хто виходив, і гукнув поверх голів:

— Горленко! Ворушись, тут на тебе якийсь тип чекає.

І подибав перевальцем, не поглянувши навіть на Арсена.

Іншим часом Арсен за „типа" не змовчав би, тільки зараз йому було не до цього. З аудиторії, наче з вулика, з гомоном і сміхом висипали студенти. І раптом Арсен побачив Лесю.

Він одразу зрозумів це по тому, як дівчина озиралася довкола. Він одним поглядом схопив її невисоку, тонку постать, ніби сфотографував назавжди в пам'яті. І синю кофтину, застібнуту під комірцем овальною перламутровою брошкою. Темну сукню і чепурні чобітки. Руде волосся зібране вузлом на шиї. Таке руде, хоч прикурюй. До того ж дівчина була в окулярах з роговою оправою.

Йому враз захотілося непомітно щезнути. Але блискучі скельця окулярів були спрямовані на нього. Леся непевно ступила крок, другий, і поки вона йшла, він відчув легке роздратування. На себе, на неї, на весь світ. Почував себе в цю мить ошуканим і приниженим.

Він не рушив їй назустріч, а коли дівчина наблизилася, хрипко спитав:

— Це ви Горленко?

Леся мовчки хитнула головою.

— Вам привіт від Арсена.

За мить до цього не збирався дурити її. Слова зірвалися мимоволі, ніби їх проказав хтось сторонній.

На Лесиному лиці зайнявся рум'янець; він проступив спочатку на вилицях, потім повільно, але невтримно став збігати до ніжного підборіддя. Арсен ніколи не бачив, щоб людина так

страдницьки червоніла.

— Спасибі! — мовила тихо. — Ви товариш Арсена?

— Земляки... І служили в одній частині.

Леся зняла окуляри, і її обличчя стало зовсім юним і зворушливо безпомічним. Тільки тепер Арсен помітив, що у неї напрочуд гарні сині очі.

— Він писав, що скоро демобілізується, — сказала Леся.

— Демобілізувався, — промимрив Арсен. — Зараз він вдома, у батьків.

— А я сподівалася...

Леся замовкла, але Арсен її зрозумів.

Вона задивилася у вікно.

— Скільки снігу... — стріпнула головою, ніби одгонила якісь думки. — То чого ж ми стоїмо? Заждіть мене внизу, я вмить одягнуся.

Арсен вийшов з широких інститутських дверей, спинився на сходах. Великі сніжинки, що беззвучно спливали із сивої височини, обсіли його білими метеликами, холодними крильцями обвівали розпашіле обличчя. Арсен вже трохи оговтався і тепер намагався уявити собі ситуацію у комічному виді. Але в душі почувався кепсько. Чомусь спало на думку, що він ніколи й нікому не зможе розповісти про цей випадок.

Хтось легенько торкнув його за рукав.

— Ви так замріялися...

Він не помітив, коли підійшла Леся. Вона була без окулярів, і його знову зачудували її сині очі. Голубий шарф, яким вона пов'язала голову, був їй до лиця, а світле пальто гарно окреслювало її невисоку постать.

— Вибачте, але ми з вами ще не познайомилися, — мовила Леся. — Принаймні, я не знаю, як вас звати.

— Мене? Віталій...

— Ви у нашому місті, мабуть, вперше?

— Еге ж, я тут проїздом, — сказав Арсен. Не було правдою. Він їхав погостювати до брата. Свою валізу полишив на вокзалі у камері схову. Його поїзд відходив десь надвечір, але Арсен з підкресленою стурбованістю глянув на годинника. Це був недвозначний натяк, і Леся його зрозуміла.

— Отже, ви поспішаєте. А я хотіла показати вам наше місто. Воно гарне, особливо навесні, все у квітучих каштанах...

— Вам подобається, коли цвітуть каштани?

— Дуже. Приїздіть до нас, коли зацвітуть каштани... З Арсеном. — Вона знову легенько зашарілася, але не відвела очей. — Ви ж його будете бачити?

— Певне, що так, — здерев'янілим голосом мовив він.

— У мене до вас є прохання... Звичайно, якщо вас не обтяжить. Я хотіла передати Арсену одну річ. Аби ви мали трохи вільного часу...

Арсен вагався, а вона, сприйнявши це за мовчазну згоду, поквапливо додала:

— Це швидко, якщо їхати трамваєм. Він зупиняється біля самого гуртожитка.

Вони мовчки прошкували інститутським парком. Дерева стояли білі, наче скупані в молоці. Слова перехожих, дзвінки трамваїв на вулиці звучали приглушено, в'язнучи у густій пелені снігопаду.

У трамваї Леся несподівано підвела голову і їхні погляди стрілися. Арсенові здалося, що його заполонила густа синя хвиля. І серце пройняв на мить тужливий щем, і смуток, мов спогад про щось дороге, близьке і... втрачене...

— Онде спереду звільнилися два місця, — сказала Леся і підвелась. — Ходімо туди.

Тепер вони сиділи поряд: Леся біля вікна, а він скраю, в напруженій і незручній позі.

— Гляньте, оце наш Палац спорту, — сказала Леся. — Я тут виступала на змаганнях з художньої гімнастики.

Йому згадалося, що вона про це писала у листі. Писала, як хвилювалася перед виступом, а потім навмисне уявила, ніби десь серед глядачів сидить Арсен. І може, саме це допомогло їй добитися успіху. Хоч вона й не посіла призового місця, але тренерка однак її похвалила, а це вже щось важить.

Гуртожиток, як і говорила Леся, був неподалік, та поки вони йшли до нього, їх знову засніжило.

Арсен сказав, що зачекає її надворі.

— Дивіться тільки, щоб вас не засипало снігом, — пожартувала вона. Я швиденько...

Леся і справді не забарилася, повернулася, перш, ніж Арсен встиг допалити цигарку. У руці тримала маленький пакунок, але не віддала його Арсенові, а сказала:

— Я вас проведу.

На трамвайній зупинці у білому сніговому ряботинні бовваніло кілька постатей. Непевного віку дама з підфарбованими губами тримала у руці господарську сумку. У сумці грав транзистор. Приємний чистий тенор виводив якусь арію, квилив на високих нотах і знеможено пригасав.

Леся поглянула на обліплену снігом сумку з таким виразом, ніби у неї раптом заболів зуб.

— Йому там темно і холодно, — сказала вона.

— Концерт у продовольчому складі, — зауважив Арсен похмуро, але його слова розсмішили Лесю.

— Може, пройдемося трохи? — запропонував Арсен, бо відчув раптом острах, що він зараз поїде і більше ніколи не побачить Лесю.

— Охоче. А ви не спізнитеся на поїзд?

Він недбало махнув рукою.

— Встигну.

Коли переходили вулицю, Арсен взяв Лесю під руку.

— Що то за один, який викликав вас з аудиторії? — мовив Арсен, аби не мовчати.

Леся відповіла не відразу, думала про щось своє.

— А, Всеволод, — неуважно сказала вона. — Він, до речі, здібний спортсмен. Але вчитель із нього навряд чи вийде.

— Це ж бо чому?

— Ну, розумієте, — Леся спинилася і повернулася до Арсена, — вчитель — це той, хто здатний показати дітям, який складний і разом із тим прекрасний світ, прищепити їм глибоку, на все життя любов до своєї мови, до рідного краю, навчити їх людяності, — для цього не досить мати тільки диплом про закінчення пединституту. Треба самому любити прекрасне, ненавидіти потворне. Не бути байдужим.

Вона раптом зніяковіла.

— Ой, ніби лекцію вам читаю... Мабуть, Арсен теж любить дітей...

— Не знаю...

— Але ж він стрибнув у крижану воду за малюками...

— На його місці так вчинив би кожний.

Леся вперто хитнула головою:

— Ні, не кожний. Я не певна, чи стрибнув би у річку Всеволод...

Леся спинилась біля вітрини „Дитячого світу".

— Яка гарна лялька! Ота з бантом, бачите? Як жива. Подобається вам Буратино? Просто диво! Я зросла без батьків, виховувалась у школі-інтернаті. Мені ніхто не дарував іграшок, через те, мабуть, я люблю їх досі.

Арсен приголомшено мовчав: Леся ніколи не писала йому, що вона сирота. Буратино, кумедно зігнувши у ліктях тонкі руки і витягнувши шию, лукаво дивився на них крізь шибку вітрини.

— Зачекайте на хвилинку, — сказав Арсен. Він зайшов до магазину, а коли повернувся, у руці тримав маленького Буратино.

— Це вам, — мовив до Лесі, простягаючи їй смішного дерев'яного чоловіка. — На спомин...

Вона взяла Буратино і, посадививши у складені човником долоні, піднесла його до вуст.

— Бідненький, змерз.

І розсміялася, глянувши на Арсена.

— Спасибі, Віталію. — І простягла йому пакуночок.

— Що це? — розгублено мовив він.

— Шаль. Я сама в'язала.

Легенький згорток обпік Арсенові долоню.

— Як думаю, що він скупався зимою у річці, то аж саму морозом проймає, — вела далі Леся.

— Ви робите із нього хтозна-якого героя, — мовив Арсен. — А він звичайний собі хлопець. Може, й не вартий вашого почуття.

Леся трохи уповільнила крок.

— А ви добре знаєте Арсена?

— Ви запитуєте про це вдруге. Принаймні, набагато краще, ніж знаєте ви.

— Справді? Що, може, Арсен поганий друг?

— Ні, цього не скажу.

— От бачите! — переможно всміхнулася вона. — Я так звикла до його листів, — сказала тихо. — Інколи мені здається, що це пише мій брат. Я дуже б хотіла мати брата.

Арсенові було б легше, аби вона надавала йому ляпасів. Він почав злитися.

— А ви гадаєте, що Арсен тільки вам писав такі листи? — випалив він. („Ну й негідник я", — майнула думка).

У Лесі сіпнулися куточки припухлих вуст.

— Як вас розуміти?

— Арсен листувався з багатьма дівчатами. Навіть давав читати їх листи товаришам.

Леся спинилася.

— І мої теж?

— І ваші...

Йому здавалося, що сіра хмарина обсіла її лице. Тільки Лесині очі синіли двома крижинками.

— Арсен не вартий вас. Ви з ним, певне, ніколи не стрінетесь та й шкодувати за цим не слід. Заберіть свій шалик.

Леся хитнула головою.

Ні... Хай буде йому. Мені його шкода, якщо в нього такі друзі, як ви.

Леся повернулася і пішла, повільно й обережно, ніби ступала по крихкому льоду. Арсено-

(Докінчення на стор. 16)

PROMIN

Vol. XIII, 12 ENGLISH SECTION December, 1972

E. H. Senyshyn

UKRAINIAN CULTURE IN MONTREAL AND VICINITY AND THE PROSPECTS OF GROWTH IN THE FUTURE THE CONTEMPORARY STATE OF

In analyzing our opportunities for developing Ukrainian culture in Canada, we must take into perspective over 80 years of Ukrainian settlement in this country. The greatest incentive for this development was freedom. Beyond that, no perspectives or subsidies existed for the nurture and growth of language, customs, art and literature. Even the economic depression did not block the growth of culture among the various ethnic groups. In fact, one can say that the crisis brought about a stronger solidarity. At times there were efforts made to encourage the assimilation of all ethnic groups. However, in spite of this, the cultures, especially that of the Ukrainians, survived and flourished. An encouraging voice in the midst of this popular view to assimilate was that of Lord Tweedsmuir: "To be a good Canadian, you must be a good Ukrainian".

Robert Stanfield, Head of the Conservative Party, stated that he does not uphold self-made ghettos. Up to the present time, Canada has developed into a network of organizations of ethnic origins. Cathedrals, institutes and churches were built across the country, each with a different cultural structure. These became community centres and spiritual sanctuaries which attracted teachers and students. The evolution of cultural education and church life in Montreal and vicinity resulted in the founding of eight Ukrainian churches and one chapel, each reflecting various traditional decorative and architectural styles. In each of the churches the services are sung by a church choir. Almost every community has a church or folk choir that holds individual or joint concerts several times each year, and these concerts are the chief media in communicating with other cultures in the Province. Several active singing and instrumental groups are also a vital element in Ukrainian community life. Within this province itself, Ukrainians have a large elite which include professionals in the fields of architecture, music, art, literature, etc. The dramatic theatre which was an important factor in preserving the Ukrainian language, flourished for a few decades until lack of funds practically arrested further development, in this field. Another successful aspect in community cultural life are the folk dancing groups. Their frequent performances in richly hand-embroidered traditional costumes add colour and beauty to the cultural mosaic of Canada. The numerous concerts and festival, celebrations, and TV programs, necessitates continuous t r a i ning courses and a supply of competent instructors.

Through the busy winter season, arts and crafts courses are available in the communities, and at summer camps — teaching traditional Ukrainian embroidery in various stitches, — the decorating of easter-eggs, — and wood-carving in intricate designs. The finished products of these courses are often exhibited at large centres, department stores, and schools. Also annual competitions for the best workmanship encourage youths to partake in the learning of these crafts. Two interesting highlights of youth activities are the traditional Easter Spring Songs combined with choral games that are performed on the church lawns, and the Christmas Carol singing from home to home. An active Arts and Letters Club, frequently organizes exhibits of their work, and entertains the larger community membership with book reviews of contemporary writers. Outside of weekly church bulletins, and monthly organizational newsletters, publications of larger works have been printed outside of this province. An original centre of Ukrainian culture and arts is found in the "Arka" Ukrainian Book Store, where records, journals, embroidery, etc. may be of interest to the gift seeker. This is a short resume of the cultural life among Ukrainians in Quebec.

Now, the question arises, what possibilities for development have Ukrainians as an ethnic group in Canada, and especially in Quebec in the future? It is more than likely that these perspectives could be the same as they have been up to now. The future depends on our own initiative and efforts. The freedom of speech and activities guaranteed our future growth and development. The nurturing of Ukrainian culture

in the home environment will find respect and appreciation in family and community life. If we are to be a positive element in Canada, a financial support from the government would be appreciated.

Another question arises: Where does one draw the line, when fourth generation Canadians are still being discriminated and treated as immigrants? Much too often a person is hired not on the basis of his talents and abilities, but on the basis of his ethnic origin. In many branches of life we have self-supporting and independent persons who have built their way of life in Canada, but in some branches, definite financial subsidies are needed for cultural existence. All possible efforts are being made to obtain either government or private subsidies to finance the translations of Ukrainian literature into the French or English language. We also have plans to translate the encyclopedia, the dictionery and the language books. Subsidies would assist us in organizing folklorique competitions and festivals in order to stimulate future singing and dancing groups. Another deep concern is the need for a Museum-Cultural-Centre that could house all the priceless museum articles found in ethnic homes. Theatrical groups and drama productions are also in sore need of financial support. At this point it is worth mentioning that in many cases productions are made by people who neglect to obtain correct information regarding the subject or the people they are presenting. This incorrect conduct misinforms the general public through the news media. A proper job should be done by the proper person with the correct information.

To summarize these remarks of our cultural artistic life, we find ourselves in a dual position, Canadian and Ukrainian which in our opinion does not pose a coalition but on the contrary brings an enrichment to Canadian life. In our cultural life we often meet with perplexities. We have no cultural roots to draw from since the country of our origin is a submerged nation with limited freedom, and where historical facts are continually distorted. Consequently, we find ourselves obligated to defend our rightful heritage.

History oftentimes is paradoxical. Eighty years ago when first Ukrainian colonists reached the Canadian prairies they were generally referred to by the established settlers as "The Men in Sheepskin Coats", for they wore coats of sheepskin which they brought from their homeland for warmth and comfort during the Canadian winters. Today, these very sheepskin coats are the rage of the fashion world not only in Canada but everywhere where people are fashion minded.

Михайло Польовий

ОСІНЬ

Осінь за вікном сіє дощ.
Спокійно, вдумливо . . .
Я люблю працювати під шум дощу.
Осінь за вікному, осінь . . .

Знадвору долинає до мене пісня її післанця — дощу. Я виходжу з непокритою головою — вітаюсь. Гість мене питає:

— Ти пишеш про нас, про мене та осінь золоту? Зворушений і всміхнений кажу:

— Замолоду я писав про вас, коли зазнавав сирітської долі, переживав лихоліття згубниці — війни, тоді як з війни не повернувся старший брат та передчасно пішла з життя з невиплаканими слізьми матуся. Вибач мені, але я тепер пишу про Весну, яка приносить людям щастя.

— Але ж ти прийшов у осінь — весна твоя у минулім.

— Ні, в людській долі весна — то невмируща надія.

Світиться вона в душі і в дощ і в хурделицю.

Гість мовчить. Я заходжу до кімнати.
Осінь за вікном, осінь . . .
Не чую. Не бачу.
У мені — гомін весни.
Живу!

(Докінчення з 14-ої стор.)

ві здавалося, що все це — і його розмова з Лесею, і її тоненька постать, і це місто, ніби вдягнуте в білу фату, — що все це нереальне, мов у сні.

Затис пакунок у руці, кинувся навздогін.

— Лесю!

Вона глянула на нього спокійно і відчужено.

— Лесю, це все неправда!

Вона обминула його і рушила далі. А сніг все падав і падав, наче хтось невидимий там, угорі, обривав пелюстки білих ромашок, гадав: любить не любить . . .

Андрій Бобюк

МОЯ ТЕЩА

У гумореcках тестя вряди-годи згадають, зятів майже не чіпають, а тещам не шкодують перцю...

Щиро кажучи, я теж колись помилявся. Наслухавшись всяких пліток, і собі вважав тещ злими та недобрими. Ввечері, було, прийшовши з роботи, щось там вкусиш, вмиєшся, одягнеш чисту сорочку і в Одарчин садок.

Кахи! — ніхто не озивається. В хаті не світиться. А обіцяла вийти...

— Кахи-и! — голосніше. Знову тихо.

— Кахи-и! — аж вікна задзвеніли. Рипнули двері. Це вже вона, моя щебетушечка.

— Я тут Одарко...

Виходжу з кущів бузку назустріч коханій і раптом — трісь! Через плечі тичкою, аж шапка злетіла.

— Я тебе накахикаю, гаспиде!..

Відскакую назад в кущі і гукаю:

— То я тітко!...

— Ти, ти... — свариться стара. — Дівчина напрацювалась, лягла спочити, а тебе чорти носять по під хатою!

— Але ж я серйозно...

— Я теж не жартую. Коли ще раз прийдеш кахикати, то так кахикну, що кісток не збереш!..

Кепська справа. Хочеться побачити дівчину аж-аж-аж, а чекати неділі, коли прийде на танці, — довго. Та нічого не втнеш, чекаю. Дочекався. Перестрів на дорозі.

— Добрий день, Одарко!

— Здоров, Климе.

— Чому ти не вийшла в садок?

— Коли?

— Я приходив, кахикав...

— А я не чула...

А в очах бісики, а личко пломеніє, а вуста мов спілі вишні.

— Не чула?

— Ні.

— А як твоя мама мене періщила, то теж не чула?

Дівчина не витримує і заливається сміхом.

— Маєш мамуню...

— А я її люблю.

— Я б її зітер на потеруху!

— Вона тебе скоріше, — сміється дівчина і шмигає за подругами.

Після танців йдемо в садок посидіти, поспівати.

„Човен хитається серед води,
Здаля ген видно село..."

Сідаю близенько Одарки і пристаю до співу.

„Човен на воді похитується,
Козак дівчини допитується..."

— Віддасть тебе мама за мене?

— Ні.

— Чому?

— Бо ще молода.

— Тобі ж уже минуло дев'ятнадцять!

— Хіба багато? Не дурна я так рано йти заміж, ще якби який професор...

От враже зілля. Бачу по очах, що жартує, а мене наче хто шпичкою під ребро штрикає.

— Після жнив засилаю старостів.

— Якраз дозріють гарбузи...

— Попробуй піднести!

„Люба дівчино, прийди, прийди,
Плеще об хвилю весло..."

— Я проведу тебе додому.

— Мама тичку приготувала...

— А я все одно проведу!

— Може закохався?

— Як чорт в суху грушу!

— То приходь кахикати.

— Дякую. З мене досить.

Але потерпівши пару вечорів, усе-таки відважився і пішов.

— Кахи! — не чути нічого у відповідь.

— Кахи-и! — тиша в хаті.

— Кахи-и!!! — аж кури з сідал попадали.

— Одарко! — чую з хати, — вийди і скажи йому, щоб ішов під чотири вітри, бо коли я вийду, то зроблю з нього печерицю!..

Вийшла.

— То ти, Климе?

— Я.

— Ще хочеш дістати лупня?

— Хіба і ти битимеш?

— Лусьну по лисині, щоб не будив серед ночі.

Пригортаю дівчину і забуваю про лиху маму, про її тичку, про все на світі. Через пару хвилин доноситься з хати:

— Вже пішов?

— Пішов, — озивається Одарка.

— Бодай з нього пара вийшла... — бурчить стара. — Йди і ти до хати, бо зачиню двері і не пущу.

Дівчина вислизає з моїх обіймів і утікає до хати.

— Приходь, кахикай... — кидає на прощання.

Десь через місяць після свого голосного „кахи" почув таке:

— А щоб тобі заклало! Одарко, піди і скажи тому гайдамаці, щоб засилав старостів, бо наосточортіло те кахикання. Кури перестали нестись...

Пішов зі старостами. Поговорили що треба і про вулицю і про красну дівицю, сіли до столу. Запросив я і музик. Заграли. Прийшли хлопці, дівчата. Всі по чарці хильнули, а я ні.

— Ти не п'єш горілки? — питає Одарчина мама.

— Ні, — признаюсь.

— Баба! Не віддам дочки за таку тютю.

От тобі й на!

— П'ю, — квапливо брешу. — Це я не хотів признатись.

— П'єш?

— Авжеж! — кажу, не кліпнувши оком.

— Та яка ж я буду мати, якщо віддам дочку за п'яницю!..

— Та не п'ю я, їй-богу, не п'ю, — присягаюсь, — то я так, щоб трохи налякати...

— Налякати?!

— Та не так, щоб дуже, а...

— Людоньки, ще не став зятем, а вже тещу лякає! А що потім буде? Не віддам дитини!..

— Не п'є, не п'є, — піддакують свати. — Ого, йому батько дав би випити...

— Не п'є, — тихо заступається Одарка.

— Хлопець спокійний... — піддакують інші гості.

— Коли так, то інша справа. А танцювати уміеш?

— Умію!

— Гопака!

Музики заграли, пішли ми удвох. Теща вистукує каблуками, взявшись руками в боки, а я коло неї колесом. Вона вихилясом, а я навприсядки. Скрипки ріжуть цимбали видзвонюють, бубон вибива...

— Ой, не можу! — вигукує теща, витираючи піт з лоба. — Не витримаю!

— Давай-ай! — кричу я до музик. — Сипте!

Музики грають. Я так звиваюсь, аж земля стогне.

— Ой, досить, — благає вона. — Не віддам за тебе доньку. За те, що так мене заморив. Не пошкодував моїх старих ніг, не зважив на мої літа...

— Та я...

— Не віддам! Якби ти був до роботи такий, як до танців...

— Він і до роботи зух, — вставляє котрийсь сват.

— Не вірю!

— Правда, правда, — піддакують свати. — Батька-матір слухає, до людей чемний...

— Та нехай вже бере гризу на свою голову... — додає і Одарчин батько.

— Ну, коли і ти, старий, згоден, то нехай уже так і буде.

Підводиться з лави, підходить до мене:

— Вибачай, — каже, — на слові. То я так... Для годиться. — Обернувшись до гостей, ніяково признається: — Я і сама його люблю...

Андрій Малишко

ТИ НЕ КЛИЧ, ПОБРАТИМЕ...

Ти не клич, побратиме, не ремствуй,
Не зітхай у душі молодій.
Починається знову буремство
Днів і карбів, шукань і надій.

Пробачай, що не кланяюсь гречно,
В інші днину докину листа,
Дні в шуканні завжди небезпечні,
Якщо то не забавка пуста.

І не чин без важкої завади,
Що його здобувають грудьми.
У поета немає посади,
Лиш садовлять його між людьми.

Пий цю воду, лупай цю сушу,
Білий вік у кривавій росі,
Труднотливу, невчорнену душу,
Наче землю крути на осі.

День мій, вік мій, а будень, як свята,
А хвилинонька боєм зроста,
І земля, наче Бог, розіпята,
Хоче в книгу зійти із хреста.

5 липня 1969.

Із збірки „Серпень душі моєї".

С. М. Приходько

ДЖЕРЕЛА НАРОДНОЇ МЕДИЦИНИ

Різноманітний рослинний світ завжди приваблював людину. Люди підмічали незвичайні якості рослин і використовували їх у побуті. До цього спонукало їх цілком природне бажання знайти засоби лікування хвороб. І в цих пошуках увага завжди зупинялася на рослинах. Так з'явилася народна медицина. В зв'язку з цим можна сказати, що історія лікарських засобів, що добуваються з рослин, налічує стільки ж тисячоліть, як і рід людський.

Первісна людина все необхідне добувала з середовища, що оточувало її, — з природи, і свої хвороби намагалася лікувати рослинами місцевої флори. Людина шукала лікарські засоби емпірично, випробовуючи їх користь та шкоду на собі.

З роду в рід, з покоління в покоління передавалися рецепти емпіричного лікування. Таємницями рослин-лікарів володіли „відуни", „знахарі", „костоправи", серед яких можна було зустріти дійсно розумних людей, пристрасно закоханих у свою справу. Вони викликали велику повагу і нарівні з нею у людей.

З виникненням письменності відомі більшменш докладні зведення про лікарські засоби.

Найбільш древні вказівки про лікарські рослини належать сумерійцям (6,000 років до н. е.), які жили між Тигром та Євфратом.

Вавілонська та ассірійська культура, що прийшли на зміну сумерійській, були значно прогресивнішими. В знайденій древній бібліотеці ассірійського царя Сарданапала (668 р. до н. е.), яка налічувала 22 тис. глиняних плиток з клиновидними письменами, 33 плитки містять опис лікарських рослин і добутих з них лікарських речовин. Багато плиток присвячені опису хвороб та засобам їх лікування за допомогою різноманітних лікарських рослин. Є словник лікарських рослин на вавілонській та ассірійській мовах. Ассірійцям були відомі сотні лікарських засобів. В їх столиці Ніневії був сад з лікарськими рослинами, багато з яких були завезені з інших країн та вирощувались у спеціяльних закритих приміщеннях. Це, мабуть, були перші у світі ботанічний сад та оранжерея.

Відомості про лікарські рослини від ассірійців та вавілонян запозичили єгиптяни, про що свідчать малюнки на стінах храмів та пірамід, а також тексти на папірусах. В семи знайдених древніх папірусах є записи багатьох рецептів від різних хвороб. Вже за 4,000 років до н. е. був складений папірус з переліком сотень рослин, які мали лікарські властивості. Рецепти були дуже складними, кількість речовин, що входила до них, налічувала від 10 до 60 найменувань, а містичні назви рослин і досі не дають змоги точно розшифрувати їх (наприклад, полин гіркий звався в ті часи серцем орла і т. ін.).

Єгиптяни теж дуже турбувалися про завезення іноземних рослин. Вище було вже згадано про це на прикладі розповсюдження кóли. А на часи царювання цариці Гатшепсут (1500 р. до н. е.) з Пунту (Сомалі) було завезено безліч лікарських рослин, що висаджувались в діжки і у вигляді кімнатних рослин вирощувалися далі (бальзамові дерева і т. ін.).

Велику ролю у розповсюдженні лікарських рослин відіграли фінікіяни, мідійці, перси. Так, відомі перський лікар Зоратустра, у книгах якого описана безліч лікарських рослин, та мідійський цар-лікар Мітрідат, який розводив у своєму палаці велику кількість рослин з інших країн.

Відомо також, що індійська медицина мала великий вплив на медицину інших країн. Фінікіяни та інші народи вивозили з Індії велику кількість рослин і запозичували одночасно і методи лікування ними. Застосовували вони сандал, чорний перець, кардамон та інші рослини, лікарська вага яких в сучасній медицині і досі значна. На основі індуської виникає і тібетська медицина, на яку значно впливала і китайська.

Особливе значення мала китайська народна медицина, засновником якої вважають царя Шен-Нунга (3000 р. до н.е.).

В своїх книжках він наводить синоніми, ботанічний опис, лікарські властивості та засоби застосування рослин. Надається список хвороб та засобів боротьби з ними.

Свої рослини та продукти з них китайці вивозили в інші країни, допомагаючи таким чином їх розселенню.

Особливо великий внесок за тих часів зробив відомий італійський мандрівник Марко Поло. Він прожив у Китаї 20 років і всі свої знання після повернення передав батьківщині, своїм співвітчизникам, які на той час прийняли все за вигадане.

Широко відомі світові грецькі лікарі Гіппократ, Піфагор, Діокорід, Пліній, Геродот, Га-

лен, Цельс. Останній склав першу медичну енциклопедію.

Велику кількість завезених лікарських рослин греки культивували у себе вдома. За богів лікування правили Аполлон та Ескулап. Греки ввели і слово „фармакон", що означає разом три поняття: ліки, отрута і чаклунство.

Чимало корисного в свій час внесли в народну медицину араби, зокрема у них виникла професія фармацевтів: було введено пілюлі, сиропи та ін. Араби виготовляли також знамениту трояндову воду в Ширазі.

Однак пізніше починає розвиватися європейська фармакологія. Європейців все більше цікавлять лікарські рослини, що завозяться з різних країн (особливо після відкриття Америки та прямого сполучення з Індією).

З Контесту писання писанок на українському фестивалі у Давфині

Цього року, перший раз в історії Українського Національного Фестивалю у Давфині започатковано проєкт п. н. „Контест писанок".

Голова проєкту пані Марія Андрейчук доручила управі Музею Українського Народнього Мистецтва Союзу Українок в Саскатуні приготовити правила контесту писанок.

Музей Союзу Українок Канади, який приміщується при Інституті Петра Могили в Саскатуні був заснований не тільки для збереження експонатів з народної творчости, але й як джерело народньої творчости, з якого черпатимуть майбутні покоління та які свідчитимуть про культуру українського народу. Музей є відкритий для широкого кола глядачів, для туристів і для наукових дослідів культурної спадщини. Музей об'єднує чотири філії а останнього року створено музейну фундацію для побудови окремого Музею Союзу Українок Канади.

Членки музейної управи — пані Розина Драґан і Оля Андрущак виготовили правильник контесту писанок. Найбільшим завданням цього контесту було звернути увагу на традиційне писання писанки, техніку, розподіл і мотиви. Було створено три кляси: Молодша кляса для молоді до 18 літ, старша кляса від 18 літ і поверх і вільна кляса — відкрита для всіх. В контесті взяли участь 17 писанчарок, які дали на контест 67 писанок. Суддями контесту були пані: Оля Андрущак з Саскатуну, Ангелина Павлик з Вінніпеґу і пані Трач з Вінніпеґу.

Нагороди за найкращі писанки одержали:

Старша кляса:

1-ша нагорода $25.00 одержала Ширлі Бучій з Келовна, Б.К.

2-га нагорода $15.00 — Евелин Василишин з Вінніпеґу.

3-тя одержали дві пані — Анна Тренд з Вінніпеґу і Віра Пачковська з Бирнабі, Б.К.

Молодша кляса:

1-ша нагорода $20.00 — Слава Яременко з Вінніпеґу.

2-га нагорода $12.00 — Євгенія Маранчук з Давфину.

Вільна кляса:

1-ша нагорода $15.00 — Віра Пачковська з Бирнабі, Б.К.

2-га нагорода $10.00 — Анна Неділенко, Канора, Саск.

3-та нагорода $3.00 — одержали дві пані — Варвара Мерко з Етелберт і Евелин Василишин з Вінніпеґу.

Нагороди — 3 трофеї і грошеві нагороди для цього контесту спонсорувала „Лабатс". Нагороди під час фестивалю вручували п. В. Ворлі, управитель Лабатс у Давфині і п. Ларкін.

М. Андрейчук

НАГОРОДЖЕНІ ПИСАНКИ

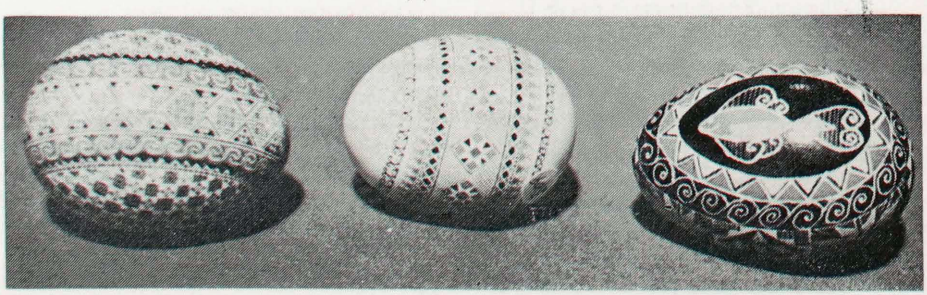

Ш. Бучій **В. Пачковська** **С. Яременко**

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ У ФОРТ ФРЕНСЕС, ОНТ.

Заходами Манітобської провінційної Управи Союзу Українок відбувся у Форт Френсес, 10-го вересня, 1972 року окружний З'їзд.

З'їзд почався Богослуженням у місцевій церкві св. Юрія — відправляв парох о. Ф. Осиченко. Співав гарно хор під управою дириґента п. Володимира Андрушка. Після Богослуження відбулась панахида за померших членок. Спільний обід приготовили членки обидвох місцевих відділів — Лесі Українки і Св. Анни, який відбувся в залі Читальні Просвіти.

Програму з'їзду офіційно відкрила окружна представниця Союзу Українок на полудневу Манітобу — пані Марія Т. Ілюк, яка також була предсідницею, секретарками З'їзду були пані Марія Ґушуляк і Меланя Зелена. Привіти з'їздові склали слідуючі: Від місцевої церковної громади — п. П. Рогожа, від обидвох відділів Союзу — ім. Лесі Українки і св. Анни — пані Елма Вепрук, від відділу ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпегу — пані Галина Влад, від відділу ім. О. Кобилянської в Сондавн, Ман. — пані Вероня Костинюк, від відділу Св. Ольги в Сірко — пані Д. Кутцак. Писемний привіт від відділу ім. О. Кобилянської з Вайта за підписом голови відділу — добр. Лакусти.

По привітах слідували доповіді. Першу доповідь на організаційну тему виголосила провінційна голова пані Марія Білоус. У своїм слові вона зясувала важливіші проекти організаційної праці, що на часі. Перша заступниця пров. Управи пані Марія Мандзюк подала ряд заміток на тему — від чого залежить успіх праці в організації, закликаючи членство до вирозуміння і толеранції і дружньої співпраці в користь Союзу. Від Колегії Св. Андрея промовляв один з директорів — дост. суддя І. Соломон. Після привітального слова доповідач скерував свою тему на збереження наших українських культурних цінностей, як на церковнім, то так і на народнім полі. Склав подяку і признання громадянам Форт Френсис за моральну і матеріяльну піддержку Колегії в минулому та закликав до дальшої праці в цім напрямі в майбутньому.

Для різноманітности і відпруження промови з'їзду переплітались концертовими точками, а їх виконавцями були молоді місцеві сили: Василь Ковальчук відограв на гармонії сольо, Олень Марковський і Брент Данильчук відспівали дует, Франка Вепрук віддеклямувала вірш.

Кінцеве слово виголосив місцевий парох о. Ф. Осиченко, склавши подяку всім тим, які хоч би й в найменший спосіб причинились до успіху та збагачення з'їзду.

Слід згадати й те, що позамісцевих гостей було поважне число. Не вчисляючи промовців з дальших місцевостей були: п-во Андрей і Настя Крипякевичі, п-во Микола і Галина Влади з Вінніпегу та 12 осіб з Сондавн і Сірко, Ман.

На заклик пані Марії Ґушуляк склали на організаційний фонд Союзу Українок такі жертводавці:

По $50.00 — Відділ ім. Св. Анни у Форт Френсес.
По $15.00 — Відділ ім. Лесі Українки у Форт Френсес.
По $10.00 — Пані Євгенія Соломон.
По $7.00 — П-во Т. і М. Ілюк — Сондавн.
По $5.00 — Відділ ім. О. Кобилянської Р. Сірко, відділ ім. О. Кобилянської в Сондавн. п-во В. і М. Ілюк — Сондавн, пані І. Бадюк — Форт Френсес, пані Котик — Форт Френсес, пані Флора Данильчук — Форт Френсес.
По $3.00 — пані Пліхта — Форт Френсес.
По $2.00 — П-во А. Крипякевич, Софія Олійник, пані Библів, пані Ґрейвз, Марія Мандзюк, Марія Білоус, пані Невринська. М. Бадюк, В. Осадчук, Н. Бадюк, М. Ковальчук, С. Долина, М. Зелена, о. Ф. Осиченко, Г. Влад, Ю. Чоботар, п-во Костинюки, К. Андрусяк, А. Мельничук, Т. Олійник, Р. Ґушуляк, Г. Беяк.
По $1.00 — Л. Булько, Д. Кісман, Д. Кутцак, П. Алексюк, Г. Ґринол, Т. Соколотюк, Н. Н. — Разом **$167.00.**

Є. Білич.

На свіжу могилу моєї одинової донечки, бл. п. Анни Леоніди Ґаби-Йонко, яка по довгій недузі відійшла від нас в молодому віці — на 46-тому році свого життя цього 1972 року в м. липні, в її світлу пам'ять замість квітів складаю $10.00 на журнал „Промінь". Хай канадійська земля буде їй легкою.

Мама Агафія Ґаба, Торонто.

— — — — —

У незабутню пам'ять дорогої сестри бл. п. Катерини Остафійчук з Торгилд, Алберта, яка упокоїлась 25-го липня 1972 року складаємо нев'янучий вінок і в світлу пам'ять покійної засилаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Іван і Анна Остафійчуки, Пийлуп, Ваш., ЗСА.

— — — — —

Складаю нав'янучий вінок на свіжу могилу мого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Прокопа Сіроти, який упокоївся 29-го жовтня 1972 року, в його світлу пам'ять засилаю $5.00 на журнал „Промінь". Канадійська земля хай буде легкою Покійному.

Горем прибита дружина Олена Сірота.

— — — — —

Відділ Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні складає нев'янучий вінок на свіжу могилу членкині бл. п. Катерини Магери і засилає $10.00 на журнал „Промінь". Родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

За відділ — Наталка Мельничук.

— — — —

У другу річницю смерти мого незабутнього мужа, бл. п. Антона Кирилюка, який упокоївся 24 серпня 1970 року в Геллок, Мінн. в його світлу пам'ять складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Хай пам'ять про Покійного Антона буде завжди світлою.

Дружина Олена Кирилюк, Геллок, Мінн.

— — —

У першу річницю смерти мого дорогого мужа і батька, бл. п. Івана Склярука, який упокоївся 20-го листопада 1971 року в Йорктоні, Саск., в його світлу пам'ять складаємо нев'янучий вінок і засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія і родина.

СЕРЙОЗНА ПЕРЕШКОДА

— Чому ви ніколи не виступаєте на зборах?

— Я дуже хочу виступити, але не знаю, що будуть говорити після мене.

З окружного з'їзду в Роблині, Ман.

Заходами провінційної екзекутиви Союзу Українок в Манітобі та при помочі місцевого відділу ім. Доньки України відбувся в Роблині 3-го вересня 1972 року окружний з'їзд. Цей з'їзд цебто його програма була спеціяльно призначена для молоді.

З'їзд почався в неділю рано в церкві св. Івана св. Літургією, яку відслужив о. М. Равлюк. По Службі Божій відбувся спільний обід в залі під церквою. Після обіду гості та делеґати перейшли до міської залі, яку наші членки прибрали на з'їзд вишивками та живими квітами. Була тут улаштована виставка народніх українських вишивок, якою зайнялась пані Марія Копельчук, а пані Франя Новосад живими квітами.

З'їзд відкрила окружна представниця пані Марія Андрейчук, яка в імені з'їзду попросила до президії о. Стефанюка, пароха з Давфину, пані Марію Білоус, голову пров. екзекутиви Союзу в Манітобі, пані Олю Завісляк, референтку Молодших відділів СУМК в Манітобі, пані П. Буґеру, голову місцевого Союзу Українок, п. Олена Назаревича, голову провін. СУМК в Манітобі і п. Василя Ковальчука, заст. голови Ради Української Школи з Вінніпеґу.

Перед відкриттям з'їзду голова відділу пані П. Буґера вшанувала наших гостей — пані Білоус, пані Завісляк та пані Андрейчук корсажами. Предсідницею з'їзду була пані Марія Андрейчук — окружна представниця, яка попросила всіх встати і вшанувати однохвилинною мовчанкою пам'ять членок, які відійшли у вічність.

Відкриваючи з'їзд пані Андрейчук підкреслила ціль, значення і вартість таких окружних з'їздів, які дають нам всім нагоду поглянути глибше в наше громадське життя, розуміти потреби сучасного дня, відчути вповні вартість нашої праці і посвяти.

Перший привіт з'їздові склав голова місцевої церковної громади п. С. Гаврилюк, який підкреслив цінну працю жіноцтва при церкві.

Голова місцевого відділу пані П. Буґера привітавши з'їзд, у своїм слові звернула увагу про занепад громадського життя серед української молоді.

Дальші привіти виголосили: пані Савчук, делеґатка відділу ім. Л. Українки в Ґилберт Плейнс, п. Юліян Білоус, голова ТУС в Давфині, панна Е. Маранчук від старшого відділу СУМК ім. гетьмана Ів. Мазепи і молодшого СУМ ім. Ів. Данильчука.

Слідувала промова голови провінційного СУМК на Манітобу п. Олена Назаревича. У своїм привітальнім слова п. Назаревич насвітлив огляд праці Союзу Української Молоді в Манітобі. Він сказав, що за останніх три роки, відколи він є головою СУМК у Манітобі він виїздив до відділів, відвідував їх, промовляв, бачив і розумів обставини, серед яких їм доводиться працювати та ствердив, що відділи СУМК все більше ослабають у своїй активности. Пан Назаревич думає, що наша молодь не є досить поінформована, що з нею треба частіше зустрічатися і коли молодь буде більше знати про нашу церкву, про нашу організацію, то це викличе в неї більше зацікавлення працею. Закінчуючи своє слово п. Назаревич закликав наших молодших не шукати щастя в чужій організації, але приготовити себе до будучности у власній організації СУМК.

Пані А. Клапоущак склала привіт від відділу ім. Л. України з Давфину. У своїм привітальнім слові вона висловила вдоволення з приналежности до Союзу Українок Канади та закликала молодших членок ставати членками організації.

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ В РОБЛИНІ. Сидять зліва направо: Стефанія Сиротюк, Павліна Чернецька, о. Є. Стефанюк, Анна Капець і Леонтина Піць. Другий ряд: Марія Фітьковська, Марія Андрейчук, Марія Білоус — голова пров. екзекутиви Союзу в Манотобі, Павліна Буґера — голова відділу в Роблині і Анна Горбай

Слідували концертові точки: панна Ковальчук з Давфину відтанцювала два народні танці, а панна Е. Маранчук віддеклямувала вірш.

Обширну промову на організаційну тему виголосила голова провінц. екзекутиви на Манітобу пані Марія Білоус. Привітавши учасників з'їзду пані Білоус висловила признання упорядчикам вистави народного мистецтва, і свою доповідь скерувала по лінії п. О. Назаревича, піддержуючи його погляди на працю молоді. Пані Білоус представила панну Євгенію Маранчук, яка цього року одержала стипендію на літніх курсах Колеґії Св. Андрея у Вінніпеґу. Просила відділи піддержувати стипендії та складати пожертви на Рідношкільну Фундацію ім. В. Сарчука.

Пані Білоус поділилась проробленою в пров. екзекутиві працею, відвідано цього року поважне число відділів у Манітобі та про здобуття нового відділу в Томсон, Ман. Між іншими справами говорила про заплянований проєкт СУМК. Кампанію за новими передплатниками журнала „Промінь".

Маленька Савеля Копельчук виголосила деклямацію „Україна". П. Василь Перепелюк зробив заклик на організ. фонд на потреби праці провін. екзекутиви.

По цім промовляла Ольга Завісляк, провінц. референтка молодших відділів СУМК. У своїй доповіді пані Завісляк насвітлила активність молодечої організації СУМК у минулому і порівняла це з сьогоднішнім станом. Вона сказала, що молодь сьогодні не цікавиться своєю організацією, вступає до чужих і там понад все віддає свій час. Наша молодь не знає славної минувшити своєї власної організації. Зробила заклик, щоб українська мова, а навіть її навчання зайняли перше місце в програмі СУМК.

По цім відбулось кілька концертових точок з відділу у Ґилберт Плейнс: К. Л. і Р. Паланюки відтанцювали народній танець, квартет пань: Мимко, Котик, Талпаш і Ковальчук відспівали „Туга за сином".

Пан Василь Ковальчук, заступник голови Ради Української Школи з Вінніпеґу говорив про навчання української мови в рідних школах і дома. П. Ковальчук про-

вів показову лекцію. Після виступу п. Ковальчука відбулась дискусія і цікаві питання, що їх ставили п. Ковальчукові, п. Ю. Білоус, пані Ф. Новосад і п. І. Рубашевський.

Під час цього з'їзду відбулась церемонія відзначування членок місцевого відділу, які вже по 25 років і більше працюють в організації Союзу Українок Канади. Відзначені були: Стефанія Сиротюк, Анна Капель, Павліна Чернецька і Леонтина Піць.

Голова відділу пані П. Бугера вшанувала цих членок корсажами, голова пров. екзек. пані Білоус вручувала грамоти, а пані Анна Горбай представляла кожну з відзначуваних накресливши заслуги кожної у відділі.

Пані Андрейчук, окружна представниця і председниця з'їзду склала подяку учасникам з'їзду, гостям-промовцям з Вінніпегу та попросила о. Є. Стефанюка до слова. Привітавши з'їзд та його учасників в імені місійного округа і Консисторії, о. Стефанюк підкреслив важливість праці жіночої організації. Він сказав, що де жінки добре зорганізовані, то там і сильна церковна громада. Побажав успіху у дальшій праці.

Учасники з'їзду перейшли до залі під церкву, де гостинін членки подали вечерю. Місцевий відділ Д. України складає щиру подяку всім гостям з Давфину, Вінніпегу, Гилберт Плейнс, Ґрендвю та Калдер, Саск., що своєю приявністю збагатили наш з'їзд.

Слідуючі зложили пожертви на організаційний фонд:

По $20.00 — п. Василь Перепелюк.
по $10.00 — о. Е. Стефанюк.
по $5.00 — п. Ю. Білоус, відділ ім. Лесі Українки Ґилберт Плейнс, відділ ім. Лесі Українки, Давфин, відділ ім. Доньки України, блин, пані Ф. Новосад, пані Е. Корчак, п. С. Піць, п. Дм. Гриньків, п. Ґео. Ілащук, пані Ю. Дух, пані І. Талпаш, пані М. Андрейчук, пані К. С. Ґорчинська, п. Ґео. Піць, п. Іван Рубашевський.
По $3.00 — пані О. Завісляк, пані М. Фітьковська, пані П. Бугера, п. Й. Швайківський.
По $2.00 — пані А. Капець, пані М. Копельчук, пані А. Горбай, пані А. Клапоущак, пані М. Швайківська, пані Л. Піць, пані Ф. Піць, пані А. Міщук, пані М. Горбай, пані К. Самець, пані П. Чернецька, п. Вол. Стиба, пані В. Скоморовська, пані А. Ковальчук, пані С. Сиротюк, пані П. Перхалюк, пані С. Пуршеґа, пані Е. Керелюк, пані М. Слижук.
По $1.00 — пані А. Никифорак, пані Т. Феденюк, пані М. Проник, пані В. Рурак, пані М. Савчук, пані К. Гаврилюк, пані А. Перепелюк, пані Т. Шовдра, пані М. Костишин, пані Л. Котик.

Анна Горбай і Марія Копельчук,
секр. з'їзду.

Вчитель втихомирював учнів: — Сидіть так, щоб як муха пролетить — і то чути було.

Учні довго так сиділи, а потому один не витерпів та й каже: Ну, коли вже та муха пролетить?

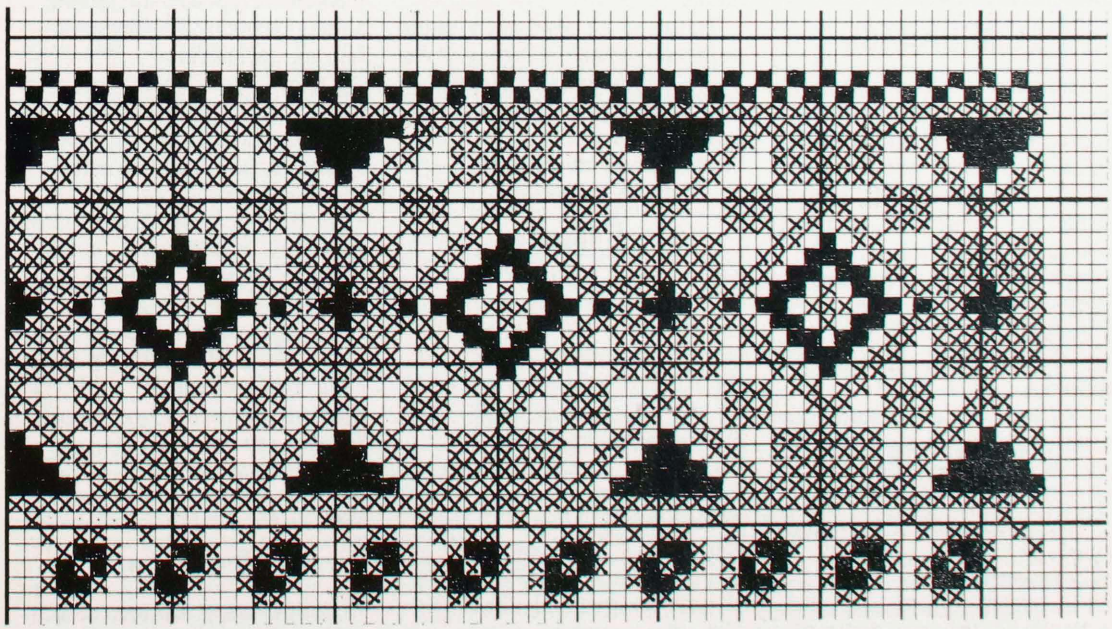

ВЗІР ВИШИВАНИЙ ХРЕСТИКАМИ
■ чорна — 310 DMC
× червона — 316

Філія Музею Союзу Українок в Торонті

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Липка

Я маленька липка,
виросту велика, —
не ламай мене!

Я медовим цвітом
зацвіту над світом, —
бережи мене!

Тінь тобі я кину
у гарячу днину, —
ти шануй мене.

Від дощу сховаю
вранці серед маю, —
ти полий мене!

Будемо з тобою
ми рости обоє, —
ти люби мене!

Виростеш за роки,
підеш в світ широкий, —
не забудь мене!

Платон Воронько

Олексій Штойко

ДОМОВИЛИСЬ

Закінчилась перерва. Андрійко й Грицько сіли за лавку. Розгорнули щоденники. В Андрійка записано: розмовляв на лекції з Грицьком. У Грицька записано: розмовляв на лекції з Андрійком.

— Мені вдома перепаде, — почухав потилицю Грицько. — А тобі?

— І мені теж, — відповів Андрійко.

— Давай на цій лекції один одному не скажемо ні слівця,— сказав Андрійкові. Грицько. — Згода?

— Домовились. А ти зможеш?

— Постараюсь.

І от викликали Грицька розказувати таблицю множення. Грицько благально глянув на Андрійка. Жде, що той підкаже. А клятий Андрійко сидить собі й — ні пари з вуст. Навіть не дивиться на Грицька. Зате вчителька сумно подивилася на нього, скрушно зітхнула й поставила у журналі двійку.

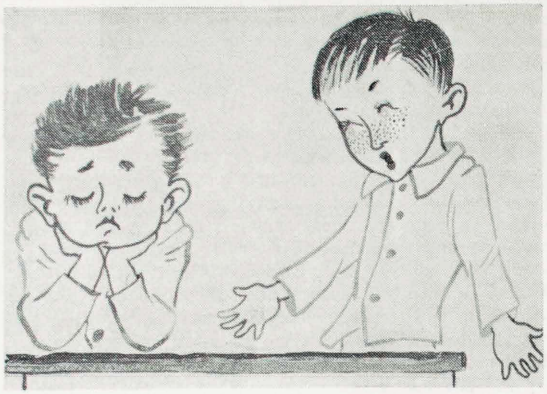

—Чого ж ти не підказував? А ще товаришем називаєшся!— сердито забурчав Грицько, але Андрійко й на це нічого не відповів.

Тільки коли дзвоник у коридорі сповістив перерву, Андрійко спокійно промовив:

— А ти хіба забув, як ми домовились: ані слова на лекції один одному на сказати?

Портрет

Вишиваю я портрет.
Чий портрет?
Це секрет.
Вишиваю та й боюся:
Чи вдадуться пишні вуса,
Та ще брови нахмурені,
Та ще очі зажурені?..
Чи знайду я гарний колір
І на шапку, і на комір?..
А як вишию — тоді
Хай стоїть на видноті
В нашім домі світлім, новім,
У віночку рушниковім.
Хай він дивиться, дідусь,
Як я грамоти учусь.

Дмитро Куровський.

Прийшла зима

Стає дуже холодно. Річки і ставки замерзають. Відлетіли зяблики, граки, шпаки, перепілки. Попрямували на південь журавлі. Залишились тільки сороки, галки, сірі ворони, горобці. Зеленіють одні хвойні дерева.

Вночі вітер нагнав хмари, і опівночі знялася хуртовина — загуло, засвистіло.

Юрко чув крізь сон, як щось немов стогнало на горищі. Гриміло по даху залізо. А вранці встав, глянув у вікно — все біле...

Зима. Чисте морозне повітря. Ночі стали темні, довгі.

Люди почали добре топити.

Всі працюють

Галя лавку витирає,
Федунь чистить, Юрко пише,
Настя хату замітає,
А Маруся лялю чеше.

М. Підгірянка

Озеро

Добре озеру. Сидить собі цілий день у воді і купається.

Переклала з молдавської
В. Запорожець.

ЮВІЛЕЙ 10-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ в Скарборо, Онт.

В неділю, 4-го червня 1972 року наш відділ святкував ювілей 10-ліття свого зорганізування. Свято почалось Богослуженням, яке відправляв Прот. Панченко. По Богослуженні був молебень за здоров'я членок, яким хор відспівав многоліття.

По відправі всі зійшлися до церковної залі на спільний обід. Заля і столи на це свято були гарно вдекоровані. Головний стіл був накритий вишиваним українським обрусом, на якому стояв ювілейний торт удекорований свічками та жовто-синьою стяжкою з написом „10-літній ювілей відділу Союзу ім. Св. Анни". За цим столом засіли головні гості, доповідачі та представники організацій — пані Л. Хорош-Ґреґорі — уступ. голова Союзу Українок, пані Таісія Бевш-Копел — голова відділу ім. Кн. Ольги в Торонті, прот. і добр. Панченки, бувші голови відділів: А. Тимошенко, А. Петришин, В. Кузик, Т. Баран, Е. Павлик. Перед обідом усі бувші голови були обдаровані корсажами, також добр. Панченко і наші конвінери за обслугу у приготовленні обіду пані: Є. Стефаник, М. Боднарчук, А. Мудра і В. Кузик. Молитву перед обідом провів місцевий парох прот. Панченко.

По обіді слідувала святочна програма. Пані Є. Павлик, як предсідниця цього свята щиро і сердечно привітала всіх гостей, членкинь. Між іншим пані Павлик сказала, що першого року, коли товариство зорганізувалось, то було одинадцять членок, а сьогодні є двадцять сім і всі працюють не лише для організації, але докладають всіх зусиль, щоб докінчити будову нашої церкви.

Панна Стефанія Олійник з Торонта представила пані Таісю Бевш-Копел. В той час, коли цей відділ організувався пані Копел була головою провін. управи Союзу Українок на Східню Канаду. Було це 1962 року. Пані Копел переповіла про перші початки організування відділу, привітала членок з десятиліттям та побажала успіхів у дальшій праці. Як почесний гість пані Копел засвітила свічки. Пані Павлик прочитала листа привітання від першої голови відділу пані Софії Мули, яка тепер живе в Давфині, Ман. Разом з листом пані Мула прислала 10 дол. як ювілейний дарунок відділові. По цім хор заспівав головам і членкам многоліття і всі голови погасили свічки.

Світлика відділу Св. Анни під час ювілею. Перший ряд зліва направо: Л. Тимошенко, Т. Бевш-Копел, о. Прот. Р. Панченко, Л. Хорош-Ґреґорі, Е. Павлик, А. Петришин, В. Кузик, М. Савчук, С. Кокурудза, Е. Стефаник, П. Гаврищук, Т. Козурко, А. Мудра, добр. Панченко, Е. Мариндук, С. Козурко, А. Дубик, К. Мороз, Т. Баран, П. Михальчук, К. Гриб, П. Савчук, І. Кокурудза, Х. Ґреґорі, Л. Мариндук, В. Волосим'як, Н. Біла, Б. Полак, К. Баран.

Пані Т. Копел представила пані Л. Хорош-Ґреґорі, уст. голову Союзу Українок Канади, яка привітала відділ з нагоди його десятиліття, членок та учасників свята, потім говорила про завдання організації та обов'язки членок, заохочувала молодь, сумківців і родичів зберігати рідну мову, традиції. Вказала на те, що сьогодні уряд прихильно відноситься до розвитку етнічних груп, їх культури мови й як ми, як українці маємо до того ставитись.

Подяку пані Хорош склала голова відділу пані Е. Павлик. Наступним промовцем був прот. Ростислав Панченко, який склав подяку жіночій організації за працю та побажав дальших і ще кращих успіхів. Привіт від церковної громади склав заступник голови д-р Волкович, який підкреслив заслуги жіноцтва, яке своєю жертвенною працею допомагало громаді фінансово.

Слідували привіти від інших відділів та організацій — пані Таісія Копел від відділу ім. Кн. Ольги в Торонті, пані Клавдія Микитюк від відділу „Тризуб" в Торонті, о. Гуцуляк, бувший парох громади. Панна Віра Волосим'як склала привіт від СУМК-івців у Скарборо. Кінцеве слово виголосила пані Ліда Тимошенко, наша поетка Лариса Мурович. Вона побажала кращих успіхів відділові. Сугестувала увести в програму працю гурток книголюбів для вечірніх сходин, в які й вона радо включиться.

Голова Е. Павлик подякувала представникам за привіти, гостям і членкам за їх присутність, а на закінчення під проводом о. прот. Панченка гості-учасники проспівали „Достойно".

Наше ювілейне свято закінчилось чайним прийняттям та роздачею ювілейного торта. З нагоди цієї імпрези її учасники склали $29.00 на прес. фонд журнала „Промінь". Щира подяка жертводавцям.

Е. Павлик, голова

НЕБУДЕННИЙ ВЕЧІР

В гарний осінний час, 10-го жовтня 1972 р., на запрошення дочки пані Орисі Садової з Ошави, спішило чимало членок з відділу Союзу Українок ім. Св. Кн. Ольги на неабияке прийняття, саме — 80-річчя з дня народження пані Розалії Романко.

В святочно прибраному домі застали величеньке число веселих гарних пань та панів ріжного віку

Пані Розалія Романко

від „трошки" старших, молодших і зовсім юних. Досить величенький дім ювілятки скоро наповнився гостями. Панні Анна Романко — господиня цього небуденного свята відкрила вечір молитвою.

Присутні, як чудовий хор проспівали „Многая літа" скромній з вигляду, але наскрізь шляхетній душею і своїми ділами пані ювілятці Розалії Романко.

Перше привітала ювілятку господиня вечора п. А. Романко та коротенько розказала про перебіг життя та її громадсько-церковну працю. „Вона не змінилася і дальше бігає, як і колись — сказала п. А. Романко. І дійсно рухлива, повна життя й енергії, тільки трошки зворушена. Змістовним коротким словом вітала голова відділу ім. Св. Кн. Ольги пані Таїса Копил. Кількома словами привітала ювілятку, як рідну матір М. Божик. Після смачно приготовленої вечері та дечого іншого, іще повеселішало і так веселе товариство, іще пару разів співали „Многая літа" навіть не обійшлось і без чудових деклямацій.

Крім дарунків господиня імпрези вручила іще грошевий дарунок. Пані ювілятка щиро і сердечно подякувала, та повернула все на потреби катедри $50.00 та ін Інститут Св. Володимира також $50.00.

Дивлюсь на ювілятку пані Розалію Романко і горда за неї, подивляю її посвяту, турботу до ближнього, до родини, а спеціяльно до своїх унуків. Хочу тільки кількома словами навести як приклад: „Цілком молода людина Данило Садовий — її внук. Скромний, як його бабуся, але, що то за здібна, енергійна, працьовита людина. Скінчивши інженерний факультет Торонтонтського університету з відзначенням і з стипендією на дальші студії, він і дуже активний в церковному, в громадському і студентському житті. Оцей молодий інженер це є вихованець скромної нашої бабусі. Я горда за таких бабусь і ставлю їх за приклад іншим. Хай такі бабусі живуть многі і многі літа та виховують таку гарну українсько-канадійську молодь.

Марія Божик

25-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ Г. і П. ЗАВАДСЬКИХ

Лашін, Квебек

Дня 7 жовтня цього року заходами дочки Анни та зятя Томи, ближчих друзів та приятелів, була улаштована мила несподіванка з нагоди 25-літнього ювілею подружнього життя панству Григорію та Павліні Завадським, активним і довголітнім членам Української Православної Громади св. Юрія в Лашін, Квебек. В цей день о годині 7 ввечорі при повній церкві присутніх, отець настоятель митр. протоієрей Є. Чижів зустрів ювілятів при вході до церкви та відправив молебень за здоров'я ювілятів. Після чого ювіляти зійшли в церковну залю, де при вході їх зустріли та поздоровили українським звичаєм з хлібом-сіллю господарі свята: М. Гайдук та А. Данилевич. Дочка Анна та зять вітаючи піднесли розкішні квіти, чим ювілята були зворушені до сліз. Після чого гості та ювілята засіли за столи та після молитви приступили до багатої вечері приготованої членками жіночого товариства ім. Княгині Ольги при нашій громаді.

Під час вечері господар імпрези в коротких словах зхарактеризував ювілятів як невідступних і активних членів громади Св. Юрія на протязі поверх 22 роки від самого прибуття їх з Англії, які підтримували нашу церкву як морально так і матеріяльно. Крім того пан Григорій як постійний співак церковного хору, а пані Павліна як членка жіночого товариства при церкві та щира помічниця під час всіх як релігійних так і національних імпрез. Після чого ювілятам було вручено ювілейні подарунки, від всіх присутніх, яких було поверх 150 осіб, від дочки та зятя, та від кумів і земляків, які не змогли прибути з причини далекого замешкання.

Перед закінченням вечері о. Епіфаній також поділився теплими спогадами про ювілятів та побажавши їм кріпкого здоров'я та многих літ проказав молитву на закінчення вечері.

Зі свого боку ювілята зворушливо і щиро дякували всім присутнім за їх прихильність і так милу несподіванку, та з цієї нагоди склали свій дар на церкву Св. Юрія, на жіноче товариство ім. Княгині Ольги та скромну пожертву на журнал „Промінь".

Забава продовжувалась у дружній атмосфері та спогадах до пізна. Щира подяка присутнім за їх прихильність, а ювілятам кріпкого здоров'я та довгих літ прожити.

М. Гайдук

ДОБРОДІЙНА ПРАЦЯ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СУС У МОНТРЕАЛІ

З ініціятиви місцевих відділів СУС дня 15 вересня 1972 року відбулось у залі Собору Св. Софії зустріч земляків волиняків та усіх зацікавлених з Впреосв. Владикою Архиепископом Іовом, який по дорозі з Бразілії затримався на короткий час у Монтреалі.

Заходами пань: Л. Яворської, З. Роніж, В. Турченюк, пані Ревко, панни Ваверчак, пані Безначук, пані Гах і Г. Михальчук було влаштовано чайне прийняття.

Достойного гостя вітали: Голова місцевого відділу ТУС п. Павло Яворський, секретар В. Зимовець і о. Ігор Куташ, колишній ученик Владики Іова. Китицю чудових квітів вручив Владиці Лесик Гах. На прохання зарядчиків гостини Владика оповів про життя українців у Бразілії, куди емігрували наші люди на поселення. Звернув особливу увагу на допомогу ізольованим невилічимо хворим українцям у Бразілії.

На закінчення Галина Михальчук і Володимир Зимовець перевели збірку, яка принесла $300.00. Усі чотири відділи Союзу Українок Канади — Монтреал 3, Лашін 1 — зголосили свої більші пожертви, як також щедро дарували присутні гості. Чимало праці в організуванні цього вечора поклав п. П. Яворський.

Всім тим, що склали свої пожертви щире спасибі.

Г. Михальчук

В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МАРІЇ КОЛОДІЙ

Торонто, Онт.

В м. листопаді 1972 р. минає 4 роки від дня смерти нашої дорогої приятельки, бл. п. Марії Колодій, яка попрощала цей світ 25 листопада 1968 року. Її відхід з цього світу був великою і болючою втратою, яка глибоко торкнула нас всіх і прямо не хочеться вірити, що її й сьогодні немає між нами. Відійшла вона в повнім розквіті літ передчасно скошена недугою. І тут хочемо, бодай вкоротці згадати про цю дорогу нашу приятельку бл. п. Марію Колодій. Відзначалась вона насамперед тим, що була надзвичайно доброю, щирою і лагідної вдачі людиною.

Марія Колодій, ще від дуже молодих літ включилась в громадську працю, була активною членкою у відділі Союзу Українок Канади ім. Кн. Ольги в Торонті при Катедрі Св. Володимира. Ціле своє життя Марія щиро посвячувала працю громаді, організації, а тим самим і своєму народові. Не менше уваги віддавала вона родині, доглядала недужого чоловіка, виховувала одиноку доню Надію, яку безмежно любила.

Не забуває своєї доброї матері і Надія, теперішня пані Надія Колодій-Страдті. Мати подбала, щоб Надія осягнула вищу освіту, яка забезпечить її в житті на краще. І весь той час Надія виростала під опікою доброї і люблячої матері.

Марія Колодій мріяла і часто говорила, щоб хотіла б поїхати в Україну, подивитись на своє містечко Товмач, там де вона народилась і ще раз побачити своїх рідних, одначе не сповнились ті її мрії — тяжко захворіла і невблагана смерть перетяла нитку її життя.

Рік по смерті матері, Надія сама поїхала в Україну і там вона мала нагоду побачити той край, про який так багато і з любов'ю оповідала мати. В Україні пані Надія зустрілась з родиною, а коли вернулась додому відчула полегшу, бо бодай частинно сповнила бажання своєї покійної мами, побувала в тих місцях, де народилась її матір. Пані Надія Страдті ніколи не забуває своєї матері. Вона сама тепер є мамою, виховує своїх діточок і жаліє, що вони так швидко втратили свою дорогу бабуню.

Минає ось чотири роки, а ми й досі відчуваємо, що втратили одну з наших приятельок, якої ми ніколи не забудемо. Вона завжди житиме в наших серцях, як ідеальна любляча приятелька і віддана громадянка. Світла пам'ять про неї залишиться у нас на все.

Складаємо нев'янучі квіти на її могилу і засилаємо $10.00 на журнал „Промінь", якого покійна читала і високо цінила.

Анна Євчук і
Настя Пелешок —
приятельки

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА ПО БЛ. П. КАТЕРИНІ ГЛИНСЬКІЙ

Ділимося сумною вісткою з усім українським громадянством, що дня 16-го жовтня 1972 р. після довгої і тяжкої недуги відійшла у вічність бувша членка нашого відділу бл. п. Катерина Глинська.

Народилася Катерина у 1927 році в родині Николая і Катерини Феринс у селі Башня Дольна в Україні. Бувши ще тільки п'ятнадцятилітньою дівчиною, вона виїхала на примусову працю до Німеччини.

У 1947 році — переїхала до Англії і там після короткого знайомства у році 1948-ім одружилася з п. Іваном Глинським. У 1956 році молоде подружжя приїхало до Канади й оселившись в м. Лашін, Кв. відразу ж включилися у церковно-громадське життя парафії Св. Юрія.

Пан Глинський є довголітнім касиром у заряді громади, а його дружина бл. п. Катерина доки була здоровою належала до відділу С.У.К. ім. Княгині Ольги. Бувши примірною членкою покійна виконувала й перевиконувала свої членські обов'язки; і щирою працею і щедрими дарами, як у жіночому товаристві, так і в Рідній Школі, де вона одноразово була довголітнім членом Батьківського Комітету.

Бл. п. Катерина була людиною щирою, з доброю товариською вдачею, була дбайливого дружиною і матір'ю. Завдяки своїй добрій вдачі вона придбала собі безліч друзів. Під час недуги, з якою боролася впродовж минулих п'яти років, численні друзі відвідували її вдома і в лікарні. Відвідували з наміром, щоб потішити її ,але завжди виходило так, що вона нас потішала.

Останній день свого трудолюбивого життя закінчила вона прийнявши раненько Таїнство Св. Причастя, котре уділив їй настоятель митр. прот. Є. Чижів.

Похорон відбувся у середу 18-го жовтня. При великому числі учасників у церкві Св. Юрія, о. настоятель (під спів церковного хору) відправив похоронні відправи і висловив чутливу промову над труною покійної.

В останню дорогу провели покійну: муж Іван, син Стефан, дочка Наталка, дядько Александер, куми й похресники та численні її приятелі і знайомі; між котрими була і подруга її дитячих літ пані Красицька з мужем, котрі прибули на похорон з Чікаго, США.

Поховали бл. п. Катерину Глинську на парафіяльнім цвинтарі в Лашін, Кв. Поминальний обід відбувся у приміщенні парафіяльної залі, де муж покійної висловив сердечну подяку всім тим, що у будь-який спосіб були причетні до похорону покійної його дружини.

Від відділу С.У.К. висловила прощальне слово голова відділу п-і В. Демосюк, додавши, що на нев'янучий вінок у світлу пам'ять покійної наш відділ дарує $15.00 на журнал „Промінь". Зі збірки під час поминального обіду, на „Промінь" було уділено $9.25, разом — $24.25.

Нехай Господь упокоїть душу її в оселях своїх і подасть їй життя вічне!

Секретарка — М.Т.

РІЧНІ ЗБОРИ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ У ВІННІПЕЗІ

У вівторок, 18 квітня 1972, відбулися Річні збори Комітету Українок Канади в залі Централі КУК. Збори відкрила голова п-і Г. Білоус тихою молитвою, опісля привітала голову Крайової Управи КУК добр. В. Симчич та представниць усіх організацій КУК.

На внесок п-і Г. Рослицької предсідницею була п-і Г. Білоус, а секретаркою п-і А. Шевель. Пані Г. Білоус подала порядок нарад, протокол минулих річних зборів відчитала секретарка п-і А. Шевель.

Звітували про діяльність КУК представниці організацій, а також голова Г. Білоус. Упродовж минулого року відбулось 9 засідань управи, а звіти членок висвітлили широку працю відділу КУК у всіх ділянках. З визначних імпрез, які були улаштовані, чи в яких брав участь відділ КУК, відзначено такі: в жовтні 1971 відділ брав участь у „Фестивалі Націй" в Польо Парку, де виставив кераміку, вишивку, різьбу і писанки, а також була продаж різного печива. Гості не тільки мали нагоду оглянути мистецькі речі, а й могли купити писанки, чи кераміку. Виставка пройшла з великим моральним і матеріяльним успіхом. У Різдво, 7 січня 1972, на телевізії відбулася програма (показ) про Різдвяні звичаї і приготування традиційних українських різдвяних страв. У лютому 1972 р. відбулася виставка українського мистецтва в Ст. Пол Коледж при Манітобському університеті, де крім мистецьких експонатів, виставлених відділом КУК, виступала група пластунок з концертною програмою. В лютому заходами відділу КУК був улаштований річний чай в залі церкви св. Миколая, який пройшов з великим успіхом. 30 березня відбувся показ „Українського Великодного столу" в музеї „Людини і природи". 31 березня на телевізійній програмі була лекція писання писанок і печення пасок; згадану програму перевела голова Г. Білоус. На „Фольквей концерті" Комітет Українок Канади репрезентував Дівочий хор Катедри св. Володимира й Ольги під проводом п-і В. Кисілевської.

Діловий рік 1971-72 був надзвичайно успішний морально і матеріяльно. Загальні збори КУК постановили скласти пожертви: — $100 на Колегію св. Володимира в Роблині, $100 на Колегію св. Андрея і на адміністраційні видатки Централі КУК $150. Перечислена творча праця і зложені пожертви свідчать про культурну велику діяльність Українок Канади на чолі з головою панею Г. Білоус.

Голова Крайової Управи КУК добр. В. Симчич у своєму слові високо оцінила культурну працю Українок Канади, а зокрема підкреслила про заходи Крайової Управи КУК дістати від уряду Канади фонди на влаштування українських садочків, українських програм на телевізії і радіо. Голова Контрольної комісії п-на Е. Канчір подала, що Контрольна комісія перевірила всі прибуткові і видаткові документи та стверджує, що каса і книговодство КУК у якнайкращому порядку.

Нова Управа на 1972-73 рік: Г. Рослицька — почесна голова, Г. Білоус — голова, С. Яременко — перша заступниця, О. Стебницька — друга заступниця, М Костюк — кореспонд. секр., А. Шевель — рекорд. секр., Д. Крестанович—фінанс. секр., А. Росс — касієрка, Г. Онуфрійчук — укр. преса, О. Бабух — англ. преса, Д. Тарнавецька і Р. Данилюк — предст. до „Жіночої Ради", І. Саган — предст. громадянство й імміграція, А. Семотюк — предст. „До-

Великодній стіл, улаштований Комітетом Українок Канади в музеї „Людина і природа"

Організаторки „Чаю" Комітету Українок Канади. Зліва: пані — О. Романів, С. Яременко, Г. Баляс, Геновефа Білоус, Г. Рослицька, Е. Канчір, Е. Клос і Г. Онуфрійчук

машня Опіка", М. Грабик — представниця „Клюб Добрих Сусідів", С. Яременко — Г. Онуфрійчук, О. Романів, А. Григор і А. Марціновська — членки Культ-Освітнього Комітету, А. Гриценко — архівістка, П. Кузенко, А. Гриценко і Г. Баляс — телефонічний зв'язок, Е. Канчір, Г. Баляс і Е. Медвей — Контрольна комсіія, К. Михальчишин, А. Каптій, А. Зубатий, А. Торб'як, А. Гриценко і М. Грабик — членки імпрезового комітету.

Галина Онуфрійчук
прес. референтка

КОМІТЕТ УКРАЇНОК КАНАДИ
Відділ у Тандер Бей, Онт.

Відділ Комітету Українок Канади в Тандер Бей об'єднує вісім жіночих організацій, світських та церковних. Він, поруч загального відділу КУК, являється важливим чинником громадського життя міста та околиці. Безумовно, що вся праця відділу ведеться в повній координації з плянуванням і роботою загального відділу. Зокрема проявляється це під час влаштовувань імпрез, що входять в засяг діяльности КУК, а також у проведенні певних одноразових акцій.

Стало традицією щорічне відмічування „Свята героїнь". Майже від початку існування відділу, окремий Комітет Мистецтва при відділі займається підготовкою і улаштуванням виставки народного мистецтва під час, так званого, „екссибишен" Тандер Бей та Північно-західнього Онтарія. Цьогорічна виставка була одною з кращих, бо велика кількість експонатів одержала перші нагороди. В цьому році проведено демонстрування виготовлення та печення різного обрядового українського печива, що була оригінальним та цікавим задумом.

Спільно з загальним відділом КУК влаштовано „Український День" з фестином. Як і давніше, так і цього року відділ Комітету Українок становив основну силу в проведенні українського „Теґ дей", що його організує філія ССУК. Незалежно від того жіночий відділ час до часу проводить деякі підприємства для харитативних потреб, що їх час висуває. Плянування і керування всією працею належить до обов'язку управи, що була вибрана на річних зборах 16 січня 1972 р.

Склад управи: Софія Мендик — бувша голова, Беті Карпюк — голова, Олександра Тацюн — 1-ша заступниця, Вікторія Мигаль — 2-га заступниця, Марія Хандон — рекордова секретарка, Дорис Литвин — кореспонденційна секретарка, Михайлина Процик — касирка, Анна Кондрат і Анна Віктора — членки управи.

Контрольна комісія: Марія Кохан. Кляра Олійник, Розалія Андрус. Представники до загального відділу КУК: Анна Стасів, Марія Пресунька. Комітет мистецтва: Ольга Михайлишин, Тоня Петранюк, Марія Дудка, Марія Холодило, Телі Гарасимчук, Йосифа Сурмай.

Доречі буде зазначити, що теперішня голова Беті Карпюк уродженка Канади. Проте вона, поза своєю працею в інших організаціях та церкві, і тут проявляє широку ініціятиву та енергійно керує працею. Сходини і засідання управи відбуваються в домівках українських організацій, які виявляють повне зрозуміння для праці відділу КУК.

Марія Хандон

ШІГО, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

В 1971 році наш відділ відбув 9 місячних зборів, річні збори і 3 засідань заряду. Число членства відділу 29, з них 5 почесних Річні збори відбулись 1 грудня, 1971 року в домі пані К. Коропатніцької в присутности 22 членок. Збори відкрила голова пані К. Рудей молитвою. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померлої членки. У своїм слові голова відділу склала подяку членкам за співпрацю та згідність у всіх обов'язках. Предсідницею зборів була почесна членка пані Марія Кирилюк, а секретарювала добр. Діяна Семотюк.

Впродовж минулого року членки віддано працювали і виконали дуже гарну роботу. 16 травня святкували 46-літній ювілей відділу, на якім відзначено 5 почеснхи членок: А. Мороз, Ґ. Савчук, К. Коропатніцьку, М. Кирилюк і Д. Гарас. Ми мали велику приємність вітати в нас пані Олю Гавриш, голову пров. управи Союзу Українок в Саскачевані, яка промовляла в нашім відділі на тему „Історія відділу ім. О. Кобилянської в Шіго" до цього пані Гавриш підкреслила важливість кооперації серед членок відділу і ніколи не забувати про свою рідну мову. З тієї нагоди наш відділ склав $100.00 на журнал „Промінь".

Інша наша діяльність була — складали і збирали пожертви на добродійні цілі, як на фонд поборювання недуги рака, серцевої недуги та на Червоний Хрест. Дали подарунки для двох членок з нагоди їх подружжя, склали пожертву на фонд „Саскачеван Гоум Комінґ" з нагоди срібного ювілею п-ва Івана і Анни Стринженатик, купили молитовники до церкви.

Під час концерту Св. Миколая ми дали грошеву поміч управі української Школи на подарунки для дітей. Членки приготовляли обіди: під час церковної місії, храмовий обід на Зелені Свята і дві похоронні перекуски На здобуття фондів ми перевели 5 вечорів бінго і один осінній базар Дві наших членки — пані К. Рудей і пані А. Мороз навчають в українській школі. Ми відвідуємо хворих і посилаємо їм картки з побажаннями скорого виздоровлення по домах і в шпиталі.

Щороку ми сповнюємо наш бюджет до централі та помагаємо всюди оскільки наші фінансові прибутки дозволяють До товариства в минулім році вписалось 5 нових членок, яких ми радо привітали.

Фінансовий звіт: з 1970 року осталось в касі $193.70, приходи в 1971 році — $1,042.44, розходи — $828.30, осталось в касі — $307.84.

Заряд відділу на 1972-гий рік: голова — Марія Кирилюк, заст. голови — Домна Гарас, секретарка — Анна Парнета, заст. секретарки — Катерина Коропатніцька, касирка — Гафія Клевчук, Референтки: відвідування хворих — С. Стадник і Гафія Скигар, виховної секції — добр. М. Семотюк, домашньої економіки — Ангелина Мороз і Василина Коропатніцька. Господині — Василина Стадник і Гафія Савчук. Сестриці — Ґ. Савчук і Д. Одовійчук

Анна Парнета, секр.

Ви поможете журналові дуже багато, якщо вишлете вашу передплату не чекаючи на упімнення.

МЕДІВНИК

3 яйця
2 горняток меду (рідкого)
½ горнятка гарячої води
4 горняток муки (пересіяної)
¼ ложечки соли
1 горнятко горіхів (мігдалів або волоських)
2 ложечки соди до печива
2 ложечки „крім оф тартар"
1 ложечка „мейс"
1 ложечка корин (цинамон)
½ ложечки мускуватих горіхів (натмег)
1 горнятко олію

Нагріти духовку — 325 Ф.

Вибити яйця, додати меду а потім воду. Пересіяти всі сухі складники разом і додати до яець і меду, все добре перемішати. Додати олій, добре все вимішати, а на кінець дати горіхи.

Негайно розляти тісто, розділюючи на дві бляшки, величини 4" x 9" (приблизно). Пекти в духовці (325 ст.) 1 і ¼ години.

Цей медівник надається дуже добре до заморожування.

Подала **Анна Мельник,**
Едмонтон

HORODENSKY KOLACH

1 tablespoon sugar
¼ cup water
2 tablespoons or packages of yeast
2 cups of water
2 cups milk (scalded)
1 tablespoon salt
¼ cup oil
4 eggs
5 cups flour
4 or 5 cups flour (added later):

Method — Dissolve sugar in ¼ cup water, sprinkle yeast on water. Scald the milk and add the rest of the water. Beat eggs and add yeast and salt. Gradually beat in 5 cups of flour. Let rise for 1 hour. Then add the rest of the flour gradually beating until thick. Then knead adding the oil. Knead for 15 minutes or until the dough is elastic and bubbly. Let rise until double in size, then knead down the dough and let rise again until double in size. Bake in 350 degree oven for ½ hour or more, depending on the size of the Kolach.

Method:

1. Divide dough in 3 equal parts.
2. Divide each part in half. This will give you 6 parts.
3. Roll each part into 24 inch lengths. Flour each length well so they won't stick together.
4. As in illustration 1 twist 6 lengths by twos to the left side. Starting in the centre go to one end then turn and finish from the centre to the other end. Now you will have 3 double lengths.
5. The next step is more difficult and illustration 2 should be thoroughly studied.

Take two twisted lengths and place them side by side on the third twisted length in the form of an X and twist to the right. Now starting at the centre, take in your left hand one top length and one bottom length and in your right hand take remaining length (one of the top ones). Now twist to right after every twist change the lengths, taking once the top length and then the bottom length in your left hand and remaining in your right hand. Keep on twisting thus to the right until you come to the end. Turn to the other side and twist likewise to the other end.

6. When the lengths are twisted to both ends, trim both ends and join neatly together. (Illustration 3).
7. The cut ends should be rolled into one length. It is nicer to roll

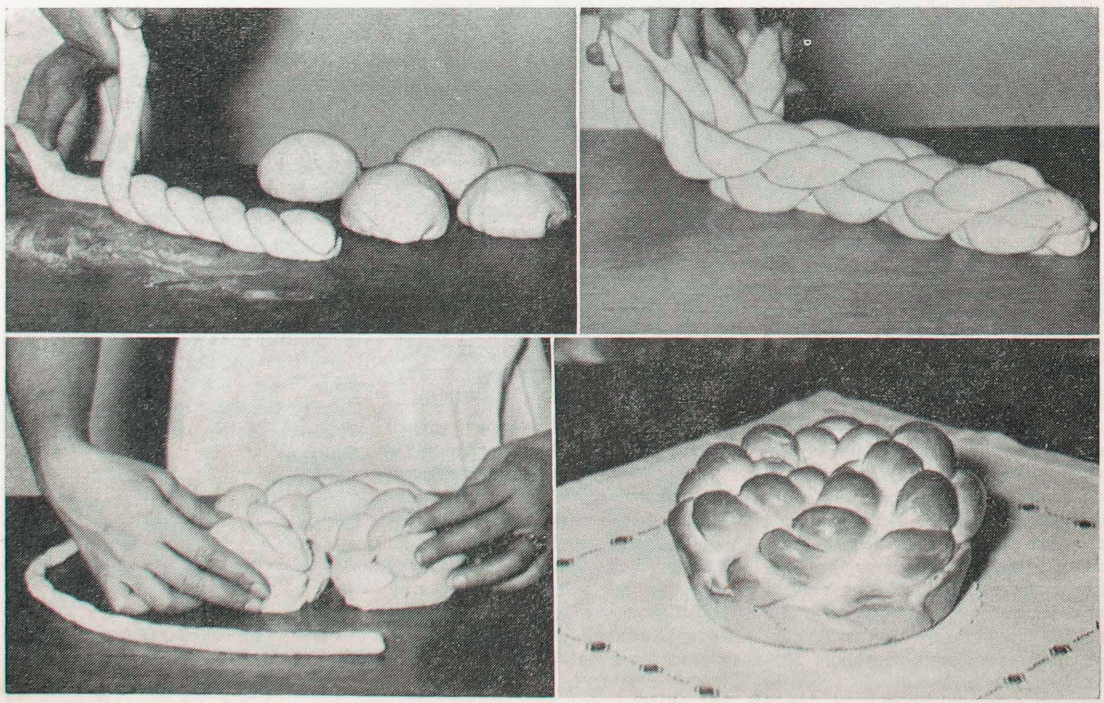

them into two lengths and twist them as in illustration 1 then encircle the Kolach.

Paraskevia Slipchuk,
Oswitno-Kulturna referentka

STUFFED JELLIED FISH
(for Christmas Eve Supper)

3 lbs. whole white fish
(fresh or fresh frozen)
2 large onions (finely grated)
1 egg
1cup cold water
1 cup bread crumbs
salt and pepper (to taste)

Scale and clean fish but do **not** slit down the middle. Cut skin gently around the head and bear down very slowly towards tail until the whole skin is off. Remove all meat from bones. Chop meat finely and add onions. Add beaten egg, bread crumbs, salt and pepper.

Method: Beat with fork and when thick, add a little water. Keep beating and adding water, till the mixture is the consistency of hamburger. Stuff mixture gently into skin. Invert salad plate on bottom of a pot to prevent scorching. Place stuffed fish on top.

„Soup" mixture for boiling fish:

Place fish bones and head in pot, add sliced carrots, celery, small onion and potatoes, add a little salt and pepper. Pour boiling water to cover ingredients and fish. Simmer from 2½ to 3 hours.

Lift the fish gently of the pot, place in a deep dish. Pour strained juice over the fish and set in a cool place refrigirator to jell.

Natalia Baziuk, Edmonton

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже друге видання про вишивки і стіби в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушників з показником кольорів ниток. . взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $6.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
A-25 11024 - 82 Ave. Edmonton, Alta
T6G 0T2.

ЩОЙНО ВИЙШЛА З ДРУКУ ЦІННА ПРАЦЯ ПРОФ. Д-Р Н. ПОЛОНСЬКОЇ - ВАСИЛЕНКО

„ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ"

Цікава змістом, цінна історичним минулим, в якім насвітлено найбільш видатні постаті українських жінок дала нам авторка працю, а зокрема в 1000-ліття смерти Великої Української Княгині Ольги, якій присвячено поважну частину в розділі княжок доби. Головні розділи книжки:

Жінки княжої доби
Українські жінки Литовсько-Польської доби
Жінки доби Гетьманщини
Українські жінки XIX—XX ст.

Книжка дуже гарно видана, на дорогім папері, багато ілюстрована в мистецькій полотняній оправі. Стор. 160. **Ціна . . $6.00**
Замовляти в Союзі Українок Канади на адресу:
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
10168—100th St.
Edmonton 15, Alberta

ЩИРА ВЗАЄМНІСТЬ

Вчителька: Вітаю вас, діти з Новим роком. Бажаю вам у новім році порозумнішати, не робити дурниць.

Учні: Дякуємо! Дякуємо. Взаємно і вам того ж бажаємо.

ЗМІСТ XIII РІЧНИКА

Для дітей

	ч.	ст.
„Готуйсь" — Тільки раз у рік буває	1	21
В. Мацьків — Колядники	1	21
Л. Стрельників — Як я вивчав азбуку	2	20
І. і О. — Мороз і вітер	2	20
А. Вишняков — Зараз	2	20
Баба Галя — Байка про Бориса	2	21
Т. Шевченко — Встала весна	3	18
Д. Коровський — Діти їдуть у Канів	3	18
Д. Красницький — Снігове мережево	3	18
В. Щурат — Христос Воскрес	4	18
О. Цегельська — Великдень	4	18
Гагілка — Плетений шум	4	19
Г. Бойко — Мамине свято	5	20
В. Таращук — Мої спостереження	5	20
Л. Тунгал — Хлопчик і скрипка	6	19
В. Ладижець — Про Саню	6	19
В. Ладижець — Ой веселі дударі	7	19
Х. Гюльназарян — Ескватор	7	19
К. Чуковський — Курчатко	7	19
І. Кульська — Вересень	8—9	20
Ю. Збанацький — Малий а кусається	8—9	20
Г. Демченко — Білочка	8—9	20
Баба Галя — Ім'янини у Бориса	10	23
— Сердитий вітер	10	23
Г. Коваль — Осінь	11	25

ч. ст.

В. Сухомлинський — Суниці для Наталі ... 11—25
Загадка, Котик, Не вміє, Дощ ... 11—25
П. Воронько — Липка ... 12—24
О. Штойко — Домовились ... 12—24
Д. Куровський — Портрет ... 12—24

Видатні постаті

Наталія Кібець — Іван Миколович Вигилевич ... 2— 7
Донна Савицька у Вінніпезі ... 2—13
Відійшла Олена Цегельська ... 2—17
Н. К. — Українка в Комісії Людських прав, Валерія Касюрак ... 4— 3
Н. К. — Коли відходять великі ... 6— 1
Бл. Мит. Іларіон
Леся Удод — На свято героїнь ... 6— 9
Н. К. — Людина, учитель-провідник ... 7— 1
К. Мурашко — Д-р Лідія Макаруха-Іванницька ... 7— 7
— Інж. Іван Янішевський ... 7— 6
— Оксана Бринь виступала у Карнегі ... 7— 4
— Наталя Забіла лавреатом ... 8—9—2
Т. Броварський — Григорій Сковорода ... 8—9—2
Н. Кібець — Зоя Гайдай ... 10— 3
Н. Кібець — Христя Алчевська ... 11— 2
Раїса Скалій — Скульптор Галина Кальченко ... 12— 3

Есеї

— Про коляди та щедрівки ... 1— 2
О. Опанасюк — Віла — посестра мавки ... 2— 4
Я. Голець — Українська писанка ... 3—12
Вадим Щербаківський — Великодні писанки ... 4— 4
Ірина Шох — Жінка в новітній літературі ... 4— 5
Б. Ольхівський — Затоплені дзвони ... 4—10
Ірина Шох — Жінка в новітній літературі ... 5— 5
Ірина Шох — Жінка в новішій літературі ... 6— 3
Ліда Палій — Кіч і його гльорифікація ... 6— 5
С. Степанюк — Андрій ... 6—12
Ірина Шох — Жінка в новішій літературі ... 7— 3
Н. Кібець — Хотинська битва ... 7— 9
В. Смирнів — Творчі засоби П. Мирного ... 8—9— 9
М. Грицюк — Діялог з вічністю ... 8—9— 8
В. Смирнів — Творчі засоби П. Мирного ... 10— 6
С. М. Приходько — Таємниці зеленого скарбу ... 10—12
В. Смирнів — Творчі засоби П. Мирного ... 11— 9
С. М. Приходько — Таємниці зеленого скарбу ... 11—19
С. М. Приходько — Джерела народної медицини 12—19
Л. Лавренюк — Орнаментика рушників ... 12— 9
В. Ворскло — Думки навпаки ... 12—10

Ідеологічно-програмові, редакційні

Н. К. — І щасливого нового року ... 1— 1
Н. К. — Незабутній ювілейний рік ... 2— 1
Ганна Янішевська — „Погибіль або перемога" ... 2— 2
О. Гавриш — Спостереження і рекомендації ... 2—24
Б. Антоненко-Давидович — „Відоме й дороге ім'я 3— 1
М. Керніцька — Великодні обряди ... 3—13
Стефанія Пауш — Слово ... 5— 1
Д-р Ігор Майба — Моє вірую ... 5—10
СКВУ — В обороні прав людини в СССР ... 6— 2
Н. К. — Коли відходять великі ... 6— 1
Н. К. — Людина — учитель — провідник ... 7— 1
Н. К. — Назустріч рідній школі ... 8—9— 1
Т. Мосора — Рідна мова й пісня ... 10— 1
Н. К. — Щоб журнал був корисний ... 11— 1

ч. ст.

Галина Сенишин — Сучасний стан української культури в Монтреалі ... 11—11
Н. К. — На етапі 13-ти років ... 12— 1

English Section

R. Rakhmanny — Wives of Soviet Dissidents Lead Difficult Lives ... 1—15
The Independent — Ukrainian Honor Their Poetess 2—15
L. Ukrainka — A Tragedy ... 2—15
Rev. A. Kostiuk — Donna Savicky — Miss Canada 1972 ... 2—16
V. Rev. M. Bodnarchuk — "Broadcaster — Priest and Prophet" ... 3—15
Anna Balan — Slava Gerulak at the Arts Centre ... 4—15
Anna Balan — France and Ukraine ... 4—16
Maria Bendas — Book Reviews — Foods and Packaging ... 4—17
John H. Syrnick — Early Ukrainian Teacher's Community Builders ... 5—15
John H. Syrnick — Early Ukrainian Teacher's Community Builder's ... 6—15
V. Kasurak — The Ethnic Approach to Human Rights ... 7—15
Honore Ewach — The Ukraine's Famous Wandering Philosopher ... 8—9—15
H. H. — Two Art Exhibits at St. Vladimir Institute, Toronto ... 8—9—16
Hon. Worts — A. Schmid — Keystone of Our Cultural Tomorrow ... 10—15
J. P. Gorchynski — A Creative Life For Children 10—17
Anna Balan — Is it Arts? ... 11—15
E. H. Senyshyn — Ukrainian Culture ... 12—15

Новелі, спогади, оповідання

А. Киянка — Нехай святиться Свят-Вечір! ... 1— 4
М. Ломацький — Матір Божа на Гуцульщині ... 1— 6
Леся Українка — Лист у далечінь ... 2— 6
Олекса Грищенко — Коли розлучаються двоє ... 3—19
В. Русальський — Вітер з України ... 4— 2
А. Киянка — Трошки посвятили ... 4— 7
В. Орлик — 98-й Великдень ... 4— 9
О. Копач — Великий мандрівник ... 5— 4
А. Киянка — А мати чекає... ... 5— 7
М. Онишко — Моя чи не моя ... 5— 9
Гамільтонка — Коли народжувалась сукня ... 5—13
Лілі Промет — Кохання ... 6—11
Василь Шевчук — Григорій Сковорода ... 7—12
Василь Шевчук — Григорій Сковорода ... 8—9—13
З листів О. Кобилянської ... 11— 4
П. Щуровська — Перші кроки підготовчої праці української капелі ... 11— 7
П. Щуровська — Перші кроки Респ. Капелі ... 12— 5
А. Тетерський — Любить, не любить ... 12—12
А. Бобюк — Моя теща ... 12—17

Музейна фундація СУКанади

Управа головного Музею — Ціль музейної Фундації 4—20
— Збирання і зберігання речей ... 5—12
М. Мадюк — Чому ми потребуємо власного муз. будинку ... 6—20
А. Токарик — До відділів в справі муз. Фундації 7— 8
Н. К. — За збереження культурної спадщини 8—9—19
М. Мадюк — Виказ пожертв на М. Ф. ... 10—21
М. Мадюк — Виказ пожертв ... 12— 8

Освіта, виховання

ч. ст.

С. Василишин — Справа українського шкільництва на з'їзді СУК ... 1— 8
І. Боднарчук — Обстежування шкіл ... 2—11
Василь Сарчук — Рідна школа як передумова до навчання української мови в державних школах 3— 9
Іванна Зельська — Сміливий почин ентузіясток ... 7— 2
Н. К. — Назустріч рідній школі ... 8—9— 1
Т. Мосора — Рідна мова й пісня ... 10— 1

Поезії, вірші

Яр Славутич — Мені приснилась біла паляниця ... 1— 1
Тамара Коломиець — Цвіт ломикаменю ... 2— 1
Т. Мельничук — Монологи Л. Українки ... 2— 5
С. Мхардзелі — У Сурамі ... 2—18
Т. Шевченко — Недавно я поза Уралом ... 3— 1
Л. Ромен — Вітраж ... 3— 2
І. Кравченко — Загомоніли дзвони ... 4— 1
І. Кравченко — У нас свій спів ... 4— 1
Р. Купчинський — Розбитий дзвін ... 4— 2
А. Киянка — Чар зілля ... 5— 1
Коломийки — Гуцульські полонинські співанки ... 5— 8
А. Малишко — Правда ... 6— 2
Л. Ромен — Тарасова росте когорта ... 7— 6
Ігор Муратов — Пісня ... 8—9— 1
А. Малишко — В мене є друзі ... 10— 6
Коломийка — Трембіти заграли ... 10—16
В. Колодій — Заходьте, друзі ... 12— 1

Репортажі, вісті

К. Мурашко — Величава академія у 100-ліття Лесі Українки ... 1—10
Д. Корпан — Вистава картин і чай в користь Музейної Фундації ... 1—14
Т. Броварський — Лицем до книжки ... 2— 9
Н. К. — Вистава рушників і чай ... 2—12
О. Лукомська — Вісти з централі Союзу Українок 2—14
Галина Кіцюк — Побажання ... 2—14
— Наукова Конференція у 50-річчя УВУ ... 2—18
К. Б. — Приємні зустрічі ... 2—19
Зоя Плітас — Моя подорож до Аргентіни ... 3— 4
О. Лукомська — Новинки з централі СУК ... 4—11
Н. К. — Валерія Касюрак промовляла у Вінніпегу 6— 8
Н. К. — Новинки з централі Союзу ... 6—10
А. Звоздецька — До плянів праці ... 6—14
О. Лукомська — Новинки з централі Союзу ... 7—11
— З конвенції КНЖР в Ріджайні ... 8—9— 2
О. Лукомська — Новинки з Централі Союзу ... 8—9— 7
Г. Янішевська — З нагоди повороту з України ... 8—9—12
С. Пауш — Нова кампанія на журнал „Промінь" ... 10—19
С. Пауш — Конференція культурної спадщини ... 10— 5
Д. Корпан — Весняний чай і вистава ... 10—20
Центральна Управа — Вислід літерат. конкурсу для молоді ... 11—10
М. Керніцька — Новинки з централі ... 11—10
Б. Б. — Про виставу в павільоні „Одеса" ... 11—21
С. Пауш — Нова кампанія на журнал „Промінь" ... 11— 6
Н. К. — З кампанії на журнал „Промінь" ... 11—22
М. Андрейчук — З контесту писанок ... 12—20

Ті, що відійшли

Олена Цегельська ... 2—17
Ольга Сердюк-Мислюк ... 2—29
Оксана Гуменюк ... 2—29

ч. ст.

Йосиф Яремко ... 2—30
Марія Лазарук ... 3—29
Бл. Мит. Іларіон ... 5— 3
Марія Завадська-Кізюк ... 6—21
Катерина Кузь ... 6—31
І. Г. Сирник ... 7— 1
Іван Янішевський ... 7— 6
Лідія Макаруха Іваницька ... 7— 7
Марія Кошман ... 7—25
Катерина Гупка ... 7— 2
Катерина Труфин ... 7— 2
Марія Чехова ... 8—9—25
Анна Стеценко ... 8—9—31
Теодора Олійник ... 10—11
Катерина Глинська ... 12—27

Родинна хроніка, ювілеї

25-ліття подружжя П. і Г. Володченків ... 1—20
Вшанували — п-во М. і Ю. Материнів ... 2—26
Ювілей подружжя п-ва І. і А. Ґеричів ... 2—27
Вшанування В. Демосюк ... 2—28
Ювілей п-ва Вакалюків ... 3—26
Вшанування М. Барбази і М. Зазулик ... 3—27
50 ювілей п-ва Ґронських ... 4—26
Ювілей п-ва І. і М. Зазуликів ... 5—27
Вшанування пані Катерини Кругляк ... 5—28
Срібний Ювілей п-ва Б. і В. Яремченків ... 8—9—23

Українська вишивка

Філія Музею Союзу Українок у Східній Канаді — голова Іванна Вахна — 2—32, 3—32, 4—28, 5—32, 6—30, 7—31, 8—9—32, 10—32, 11—32.

Домашнє господарство, приписи

1—23—24, 2—32, 3—32, 4—32—33, 6—32, 7—32, 8—9—32, 10—32, 11—32.

З діяльности Провінційних Екзекутив Союзу Українок Канади

В Альберті —

Провінційний З'їзд Союзу Українок в Едмонтоні ... 4—21
Звіт діяльности ... 4—23

В Манітобі —

Ухвали пров. З'їзду в Манітобі ... 2—33
Звіт провінційного з'їзду у Вінніпегу ... 5—21
З діяльности пров. екзекутиви в Манітобі ... 8—9—21
Є. Білич окр. з'їзд у Форт Френсис ... 12—21
М. Горбай і М. Капельчук — З'їзд в Роблині ... 12—22

В Східній Канаді—

Звіт пров. з'їзду Східньої Канади ... 3—21
Драматичний фестиваль СУМК у Виндзорі ... 6—23
Відбувся окружний з'їзд у Вотерфорді ... 8—9—22

В Саскачевані —

Звіт провінційного з'їзду в Саскатуні ... 2—23
Ухвали з'їзду ... 2—25
Катря Шолтер — Новообрана голова ... 2—25

З діяльности відділів

Алберта —

Едмонтон — Відділ Союзу при Катедрі св. Івана — 1—17, 6—27, 11—26.

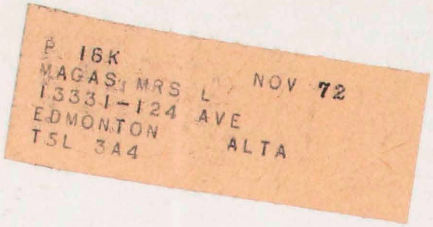

Учителі – Виховники – Родичі

Щойно вийшла з друку нова підручна книга

„УКРАЇНА — ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ДЛЯ МОЛОДІ"

Видано її заходами Об'єднання Православних Сестрицтв у США. за редакцією

Людмили Івченко-Коваленко

Про цю працю, про її підготовку багато писала українська преса. І це вправді цінна підручна книга для кожного українського дому, а вже зокрема для такого, де виховуються діти і молодь.

Є це багато ілюстрований підручник-енциклопедія, в якій знаходяться такі розділи: географія, археологія, історія, література, театр, музика, образотворче мистецтво, народне мистецтво, архітектура, наука і техніка, сільське господарство, промисловість, заповідники та інше.

Енциклопедія видана на добрім папері, в полотняній мистецькій оправі, великого формату. Стор. 271. Ціна $15.00 американських.

Замовляти:

Mrs. A. SELEPYNA
680 Stuyvesant Ave.,
Irvington, N. J. 47111, USA.

ч. ст.

Смокі Лейк — Відділ О. Кобилянської — 3—22, 3—23, 4—25, 6—22, 6—29, 8—9—24, 11—29.
Едмонтон — Відділ при церкві Св. Андрея — 3—25, 5—26,
Васетна — Відділ О. Басарабової — 4—25, 5—31.
Едмонтон — Відділ ім. Л. Українки — 4—27.
Мусідора — Відділ ім. Лесі Українки — 7—26.
Ту Гилс — Відділ ім. Лесі Українки — 7—29.
Едмонтон — Відділ ім. Кн. Ольги — 8—9—26.
Келґари — 8—9—28.
Ендру — 8—9—28.

Бріт. Колюмбія —

Ванкувер — Відділ ім. Л. Українки — 2—26, 3—26, 5—26, 8—9—26.
Вернон — Відділ ім. Кн. Ольги — 2—28, 7—32, 10—30.
Валей — Відділ ім. О. Кобилянської — 3—28, 5—25, 7—21, 7—22, 10—30, 11—28.

ч. ст.

Кемлупс — Відділ ім. Л. Українки — 4—27.
Чиливек — Відділ ім. О. Кобилянської — 5—32.

Манітоба —

Роблін — Відділ Доньки України — 3—30.
Вінніпеґ — Відділ ім. К. Ольги — 4—30.
Давфин — Відділ ім. Л. Українки — 4—31, 7—24.
Вінніпеґ — Відділ ім. Л. Українки — 5—28, 7—29, 8—9—23.
Ґилберт Плейнс — Відділ ім. Л. Українки — 7—27.
Флин Флон — Відділ ім. Доньки України — 7—30.
Етелберт — Відділ ім. Св. Ольги — 8—9—28.
Овкбурн — Відділ ім. Л. Українки — 8—9—30.

Квебек —

Лашін — Відділ св. Кн. Ольги — 1—13, 3—31, 12—26.
Монтреал — Відділ ім. Ганни Барвінок — 4—25, 6—24, 7—23.
Монтреал — Відділ ім. Доньки України — 10—27, 11—30.

Саскачеван —

Гефорд — Відділ ім. О. Басарабової — 2—31, 8—9—24.
Мазепа — Відділ ім. О. Кобилянської — 2—31.
Реджайна — Відділ Доньки України — 2—25, 8—9—23, 8—9—31.
Норт Бетлфорд — Відділ ім. Олени Пчілки — 3—30, 8—9—25.
Фовм Лейк — Відділ ім. Л. Українки — 3—31.
Саскатун — Відділ О. Кобилянської — 4—29, 5—23, 7—21, 7—25.
Йорктон — Відділ ім. О. Пчілки — 5—30, 7—28.
Ґронлид — Відділ ім. Кн. Ольги — 5—31.
Кадет - Ейлишем — Відділ ім. О. Пчілки — 6—26, 8—9—29.
Ватсон — Відділ ім. Л. Українки — 6—29.
Бруксбі — Відділ ім. Кн. Ярославни — 6—30.
Редфілд — Відділ ім. Л. Українки — 6—22, 6—31.
Стінен — Відділ ім. Кн. Ольги — 6—31.
Канора — Відділ ім. М. Маркович — 7—20, 7—30, 10—22.
Ґлеслин — Відділ ім. О. Басарабової — 7—27.
Єлов Крік — Відділ ім. Л. Українки — 7—27.
Нипавин — Відділ ім. О. Басарабової — 7—28.
Айтуна — Відділ ім. Кн. Ольги — 7—31.
Кемсек — Відділ ім. С. Русової — 8—9—27.
Витков — Відділ ім. О. Кобилянської — 8—9—27.
Тіодор — Відділ ім. О. Кобилянської — 8—9—30.
Мелфорт — Відділ ім. Л. Українки — 11—31.
Шіго — Відділ О. Кобилянської — 12—29.

Онтаріо —

Торонто — Відділ ім. Кн. Ольги — 2—26, 2—27, 2—28, 5—29, 7—24, 10—26.
Гамільтон — Відділ ім. Л. Українки — 3—26, 4—28, 5—25.
Лондон — Відділ ім. Кн. Ольги — 3—28, 5—31, 10—26.
Ґримзбі — Відділ ім. Кн. Ольги — 4—27, 6—24, 7—20.
Вотерфорд — Відділ ім. Л. Українки — 5—24, 6—29.
Тандер Бей — Відділ ім. О. Пчілки — 5—32.
Скарборо — Відділ ім. Св. Анни — 6—30, 12—25.
Ст. Кетерінс — Відділ ім. Л. Украніи — 6—25.
Лонґ Бренч — Відділ С. Русової — 6—22.
Брентфорд — Відділ ім. Л. Українки — 8—9—27.
Форт Френсес — Відділ ім. Л. Українки — 8—9—29.
Тандер Бей — Відділ ім. О. Басарабової — 8—9—29.
Чатам — Відділ ім. Л. Українки — 8—9—31.
Виндзор — Відділ ім. Л. Українки — 10—24, 10—27.